

HAILUODON KUNTA

TALOUSARVIO 2023 JA TALOUSSUUNNITELMA

2024 - 2025

TALOUSARVION KÄSITTELY:
Elävä saari valiokunta 1.11.2022 § 45
Kunnanhallitus 22.11.2022 § 251
Kunnanhallitus 7.12.2022 § 271
Kunnanvaltuusto 13.12.2022 § 74

Sisällysluettelo

TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

1 YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT	3
1.1 Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2023	3
1.2 Yleinen talouden kehitys ja toimintaympäristö	4
1.3 Vaalit.....	8
1.4 Muutokset kunnan hallinnossa.....	8
1.5 Kehittämistoiminta.....	10
1.6 Väestö.....	16
1.7 Työpaikat ja työllisyys	16
1.8 Yhdyskuntarakentaminen	18
1.9 Henkilöstö	19
1.10 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.....	20
2 KUNTASTRATEGIA.....	23
3 TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE TYTÄRYHTEISÖISSÄ.....	24
4 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS.....	25
4.1 Hintojen muutokset	26
4.2 Testamentti- ja lahjoitusvarat	26

KÄYTTÖTALOUS- JA TULOSLASKELMAOSA

5 KÄYTTÖTALOUS- JA TULOSLASKELMAOSA	29
5.1 Elinvoima- ja hyvinvointitavoitteet	29
5.2 Määrärahojen sitovuus.....	30
5.3 Toimielinten toiminta ja talous.....	31
5.4 Hallinnon tukipalvelujen toiminta ja talous	36
5.2 Oppiva saari -palvelualueen toiminta ja talous.....	40
5.3 Elinvoimainen saari -palvelualueen toiminta ja talous.....	50
6 TULOSLASKELMA	50

INVESTOINTI- JA RAHOITUSOSA

7 Investoinnit.....	56
8 Rahoituslaskelma.....	62

TYTÄRYHTEISÖT

9 Hailuodon Vesihuolto Oy	65
---------------------------------	----

1 YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT

1.1 Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2023

Vuoden 2023 talouden ja toiminnan suunnittelu on toteutettu poikkeuksellisessa tilanteessa. Koronakriisi, Ukrainan kriisi, energiakriisi ja nopea inflaatiokehitys heijastuvat myös kuntiin ja kuntatalouteen.

Hailuoto painottaa kunnan tulevaisuutta rakentavaa tahtotilaa ja toimintaa.

Vuoden 2023 jälkeen kunnan toiminta tulee pystyä turvaamaan nykyistä pienemmällä taloudella. Oman toiminnan vaikutavuus, tuottavuus ja taloudellisuus korostuvat aikaisempaa enemmän.

Hyvinvointialueiden 1.1.2023 käynnistymisen myötä kunnan kivijalka rakentuu maapolitiikan ja elinkeinopolitiikan tavoitteelliselle ja pitkäjänteiselle toteuttamiselle sekä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Laadukkaat peruspalvelut ja joustava palvelutarjonta ovat Hailuodon erityinen keino vastata hailuotolaisten palvelutarpeisiin sekä onnistua asukashankinnan tavoitteissa.

Ensi vuoden alusta käynnistytävä hyvinvointialueuudistus vaikuttaa merkittävästi kuntatalouteen ja kuntien toimintaan. Tarvittavat valmistelutoimet on toteutettu myös Hailuodossa. Hyvinvointialueen myötä kunnan toimintakulut lähes puolittuvat 4,6 miljoonaan euroon suhteessa edellisvuoteen.

Toimintatuotoissa tapahtuu 3% lisäys vuoden 2022 talousarvioon ja niiden arvioidaan olevan 1,6 miljoonaa euroa.

Kunnan henkilöstömäärä supistuu 50 työntekijään. Henkilöstökulujen arvioidaan olevan vuonna 2023 2,2 miljoonaa euroa. Palkoissa on huomioitu työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset palkankorotukset.

Hailuodon kunnan talousraami ja talousarvion 2023 valmistelun tavoite on 0-tulos. Talousarvioesityksen 2023 tulos on 1510 € ja poistoeron jälkeen tilikauden ylijäämä 89 837 €. Vuosikate on 483 664 € ja investointien menoesitys -400 121 €.

Hailuodon kiinteän yhteyden valmistelu etenee ja vuoden vaihteessa 2022-2023 odotetaan lopullista tietoa rakentamisvaiheen käynnistymisestä. Myönteisen päätöksen myötä Hailuodolla on kolme aktiivista vuotta aikaa huomioida kiinteän yhteyden vaikutukset suunnittelussa ja toiminnassa kunnan, elinkeinotoiminnan, asukkaiden sekä yhteistyötahojen ja sidosryhmien osalta.

Hailuoto osaa yhdistää voimansa. Yhteiseen hiileen puhaltamista tarvitaan nyt ja jatkossa!

3.12.2022

Maarit Alikoski
Kunnanjohtaja

1.2 Yleinen talouden kehitys ja toimintaympäristö

BKT:n arvioidaan kasvavan Suomessa 1,7 % v. 2022. Alkuvuonna talouden tuotanto on kehittynyt suotuisasti ja työllisyys on jatkanut nopeaa kasvua. Toisaalta myös hyödykkeiden ja energian hintojen nousu on jatkunut kesällä arvioitua nopeampana. Talouskasvun ennustetaan hidastuvan loppuvuonna enemmän kuin vielä kesällä ennakoitiin. BKT:n kasvu hidastuu 0,5 prosenttiin v. 2023. Vuosina 2024–2026 BKT:n kasvun arvioidaan olevan talouden potentiaalista kasvua nopeampaa, noin 1,4 % vuosittain.

Julkisyhteisöjen alijäämä supistuu v. 2022 ripeän talous- ja työllisyyskasvun sekä koronatoimien päättymisen johdosta. Vuonna 2023 alijäämä kääntyy uudelleen kasvuun ja julkinen talous pysyy syvästi alijäämäisenä tulevina vuosina. Julkisen velan suhde BKT:hen alenee tänä vuonna, mutta kääntyy nousevalle uralle ensi vuonna.

Velanhoitokustannusten arvioidaan kasvavan ennustejaksolla. Alati kasvavat velanhoitokulut ovat pois muusta julkisesta rahankäytöstä ja kaventavat julkisen talouden ennestäänkin niukkoja puskureita.

Julkisyhteisöt yhteensä

Covid-19 epidemia kasvatti julkisen talouden alijäämän suureksi viime vuonna. Jukista taloutta heikensivät talouden taantuma sekä monet epidemian vuoksi toteutetut tukitoimet. Taantumien jälkeinen ripeä talouskasvu kohentaa julkista taloutta kuluvana vuonna, mutta julkisen talouden alijäämä pysyy suurena. Talouskasvu ja epidemian vuoksi päätettyjen tukitoimien voimakas vähentyminen vahvistavat julkista taloutta vielä 2022. Julkinen talous jää kuitenkin ripeän suhdannepyrähdysten jälkeen yhä alijäämäiseksi. Siten julkisessa taloudessa vallitsee edelleen rakenteellinen menojen ja tulojen välinen epätasapaino. Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen nousi viime vuonna 10 prosenttiyksikköä korkeammalle tasolle kuin ennen kriisiä. Velkasuhteen kasvu hidastuu ensi vuonna, mutta kiihtyy sen jälkeen uudelleen nousten reiluun 73 prosenttiin vuosikymmenen puolivälissä. Julkinen velkasuhde on jäämässä huomattavasti korkeammalle tasolle kuin viime vuosikymmenen lopulla.

Valtionhallinto on kantanut suurimman osan epidemian vuoksi päätettyjen tukitoimien kustannuksista. Valtionhallinto onkin julkisen talouden alasektoreista alijäämäisin. Valtion toteuttama aktiivinen finanssipolitiikka elvytti taloutta viime vuonna ja ylläpitää taloudellista aktiviteettia myös kuluvana vuonna. Valtionhallinnon alijäämä pienenee ennustejaksolla talouskasvun sekä päättyvien tukitoimien siivittämänä.

Paikallishallinnon rahoitusasema kääntyi hieman ylijäämäiseksi viime vuonna. Tämä johtui pitkälti valtion mittavista tukitoimista. Tänä ja ensi vuonna paikallishallinnon rahoitusasema on jälleen alijäämäinen. Vuonna 2023 Suomen julkisyhteisöjen rakenne muuttuu, kun sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirretään kunnilta hyvinvointialueille. Tämä helpottaa kuntien rakenteellisia, väestön ikääntymisestä johtuvia, menopaineita. Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa lievästi alijäämäisenä. Alijäämä johtuu mittavista investoinneista.

Työeläkelaitosten ylijäämä supistui viime vuonna merkittävästi väliaikaisen työeläkemaksun alennuksen sekä pienentyneiden maksu- ja omaisuustulojen vuoksi. Työeläkelaitosten rahoitusasema palautuu väliaikaisen maksualennuksen päättymisen myötä sekä työllisyyden kohenemisesta seuranneen vahvan maksutulokehityksen johdosta. Ylijäämä jää tulevina vuosina kuitenkin maltilliseksi, koska eläkemenojen kasvu jatkuu ja hyvin alhainen korkotaso hidastaa työeläkelaitosten omaisuustulojen kasvua.

Muut sosiaaliturvarahastot kääntyivät alijäämäiseksi viime vuonna. Rahoitusasemaa heikensivät runsaat lomautukset, työttömyyden lisääntyminen ja työttömyysturvaan tehty väliaikaiset laajennukset. Muiden sosiaaliturvarahastojen tilannetta helpottaa tänä ja ensi vuonna työttömyysvakuutusmaksun korottaminen. Myös työttömyys alenee ensi vuodesta alkaen, mikä vahvistaa muita sosiaaliturvarahastoja.

Julkisyhteisöjen menoaste eli menojen suhde BKT:hen nousi viime vuonna nopeasti. Menoaste alenee ennustejaksolla, kun määräaikaiset tukitoimet päättyvät ja työttömyyteen liittyvät menot pienenevät. Veroaste eli verojen ja veroluonteisten

maksujen suhde BKT:hen laski viime vuonna ja nousee taas kuluvana vuonna, kun verotulot kasvavat taantumasta toipumassa nopeampaa kuin BKT. Myöhemmin vuosina veroaste alenee, koska välillisten verojen tuotto kasvaa BKT:tä hitaammin.

Julkisen talouden merkittävimmät riskit linkittyvät edelleen yleiseen talouskehitykseen. Covid-19-epidemian mahdolliset uudet virusmuunnokset voivat hidastaa talouden toipumista ja heikentää julkista taloutta hidastuneen talouskasvun ja epidemiaan liittyvien menojen mahdollisen uuden kasvun myötä.

Valtionhallinto

Valtionhallinnon alijäämä supistuu tänä vuonna, kun covid-19-epidemiasta johtuvat tukimenot pienenevät ja tulot kasvavat voimakkaasti. Hyvä työllisyyskehitys näkyy erityisesti palkoista kerättävissä veroissa. Toisaalta investointimenot kasvavat kuluvana vuonna tuntuvasti.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan kasvattaa vuoden 2022 päätösperäisiä menoja. Pääministeri Marinin hallitus on antanut vuoden 2022 aikana kolme lisätalousarviota, joiden menolisäykset kohdistuvat mm. maanpuolustukseen, pakolaisten vastaanottamiseen, huoltovarmuuden turvaamiseen ja matkailu- ja ravintola-alan sekä tapahtuma-alan yritysten kustannustukeen. Lisäksi EU:n elpymis- ja palautumistukiväline (RRF) tuo menolisäyksiä etenkin vuosille 2022-2023, joiden rahoitus jatkuu vuoteen 2026 asti. RRF-rahoituksella tuetaan vihreää siirtymää, työllisyyttä ja osaamista, sosiaali- ja terveyspalveluita sekä digitalisaatiota. RRF:n menolisäykset kohdistuvat investointiavustuksiin, tukipalkkioihin, julkiseen kulutukseen sekä jonkin verran julkisiin investointeihin. Vuonna 2022 valtionhallinnon RRF-menot ovat lähes 500 milj. euroa, josta energiainfrastruktuurin ja uuden energiateknologian kehittämiseen ohjataan yli 110 milj. euroa uusia investointiavustuksia. RRF:n aiheuttamat menolisäykset katetaan ensivaiheessa EU:lta saaduilla tulonsiirroilla. Suomen maksumuus elpymisvälineen rahoituksesta tulee maksettavaksi vuosina 2028–2058. Valtionhallinnon tuloja kasvattaa suotuista työllisyyskehitys.

Suomen tavoitteena on nostaa tutkimus- ja kehittämismenot 4 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen vuoteen 2030 mennessä. Julkisen talouden suunnitelman mukaiset panostukset tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan edistämiseen kasvattavat valtionhallinnon menoja v. 2023. Lisäksi puolustusvoimien rahoitusta on kasvatettu etenkin vuodelle 2023 ja maahanmuuttomenojen oletetaan pysyvän aiempia vuosia korkeammalla tasolla. Menojen kasvua hidastavat covid-19-epidemian aiheuttamien kulujen poistuminen ja hallituksen alkutaipaleella sovittujen tulevaisuusinvestointien päätyminen. Talouskasvun hidastumisen myötä myös verotulojen kasvu hidastuu. Vuonna 2023 alijäämä kasvaa edellisvuodesta ollen n. 8,3 mrd. euroa, mikä on 3 % suhteessa BKT:hen.

Valtionhallinnon korkomenot kasvavat aiempia odotuksia korkeammalle tasolle. Vuonna 2023 tilinpidon mukaiset korkomenot ovat yli 1,7 mrd. euroa. Korkomenojen odotetaan nousevan 2,3 mrd. euroon v. 2026. Kasvavat korkomenot ovat pois muusta julkisesta rahankäytöstä.

Vuoden 2024 talouskasvu ei riitä tuottamaan tuloja tarpeeksi menojen kattamiseksi ja alijäämä on jäämässä suureksi. Vuodelle 2024 menoja kasvattaa rajavartiolaitoksen investoinnit ja lisäksi TKI-toiminnan rahoitus kasvaa. Keskipitkän aikavälin arviossa vuosina 2025-2026 alijäämän odotetaan heikkenevän edelleen nykyisestä. Vuodesta 2025 lähtien investointimenoja kasvattavat puolustusvoimien F35-hankkeen menot ja lisäksi vuosien 2025-2026 TKI-toiminnan lisärahoitus. Ennustejakson lopussa investointeja kasvattavat myös merivoimien alushankinnat. Investointien kasvu on v. 2025 peräti 29 % vuotta aiemmasta.

Paikallishallinto

Vaikka paikallishallinnon kulutusmenojen kasvu hidastuu v. 2022 covid-19-menojen pienentyessä edellisvuodesta, sen rahoitusasema heikkenee yli miljardi euroa alijäämäiseksi (eli 0,4 % suhteessa BKT:hen), kun yhteisöveron korotetun jako-osuuden ja valtionosuuslisäysten kaltaiset tukitoimet päättyvät. Kulutusmenojen kasvua ylläpitävät v. 2022 palvelutarpeen kasvun lisäksi hoito- ja palveluvelan purkaminen sekä pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaiset kuntien tehtävien laajennukset, joissa kustannukset nousevat vuosittain. Lisämenoja aiheutuu myös Venäjän hyökkäyssotaa pakenevien

ukrainalaisten maahanmuutosta, josta syntyviä kuluja mm. opetuksessa ja kotouttamisessa hallitus on sitoutunut korvaamaan kunnille.

Kunta-alalle kesällä 2022 solmittua palkkaratkaisua sovelletaan kaikkiin kunta-alan työntekijöihin. Niin sanottuun yleiseen linjaan sidottujen sopimuskorotusten lisäksi kunta-alan palkkausta uudistetaan erillisellä kehittämisohjelmalla vuosina 2023–2027. Ohjelman mukaan kunta-alan palkat nousevat viiden vuoden aikana yhteensä noin 5,1 % sopimuskorotusten lisäksi. Kunta-alan palkkaratkaisuilla on suuri merkitys paikallishallinnon kustannuskehitykselle, sillä henkilöstökulut muodostavat sen suurimman kuluerän.

Vuonna 2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirretään hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle¹. Kuntien tulot sekä menot lähes puolittuvat uudistuksen seurauksena. Sote-uudistuksen myötä nämä vaikeasti ennakoitavat ja nopeasti kasvavat sosiaali- ja terveydenhuollon menot siirtyvät hyvinvointialueiden vastuulle.

Kuntahallintoon (paikallishallinto pl. hyvinvointialueet) luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden yhteenlaskettu palveluntarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen vuoksi. Kehitysarviossa palvelutarpeen laskua on totuttuun tapaan hieman pehmennetty, sillä pienissä kunnissa mahdollisuudet kouluverkon sopeuttamiseen ovat rajalliset. Lisäksi lasten määrään varhaiskasvatuksessa vaikuttaa myös osallistumisaste, joka on ollut viime vuosina nousussa.

Vuoteen 2023 ajoittuu sote-uudistuksen lisäksi myös hallituskauden päättyminen. Monet hallituksen määräaikaiset toimet lakkaavat ja kuntataloudesta poistuu esimerkiksi covid-19-avustuksia ja varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen laatu- ja tasa-arvohankkeita.

Kuntataloudesta siirtyy hyvinvointialueiden mukana investointeja arviolta 1,2 mrd. euron edestä. Kuntatalouden investointipaineet pysyvät kuitenkin mittavina muun muassa rakennuskannan iän ja väestön muuttoliikkeen vuoksi. Myös ilmastonmuutoksen hillintä ja sen vaikutuksiin varautuminen edellyttävät kunnilta uusien toimintatapojen käyttöönottoa sekä investointeja muun muassa vihreään siirtymään. On kuitenkin mahdollista, että talouden epävarmat näkymät, resurssien pullonkaulat, sekä kasvavat kustannukset siirtävät investointeja tuleville vuosille. Kuntahallinnon alijäämän arvioidaan pysyvän n. 0,4 prosentissa suhteessa BKT:hen v. 2023. Kuntahallinnon menojen ja tulojen rakenteellinen epätasapaino kasvattaa sen nimelliselvelkää vuoteen 2023 saakka. Sote-uudistuksen seurauksena kuntataloudesta siirtyy n. 5,1 mrd. euroa velkaa hyvinvointialueille v. 2023. Kuntahallinto jää painelaskelmassa yli miljardin alijäämäiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen v. 2023. Vaikka väestön ikääntymisestä aiheutuvat menopaineet helpottuvat sote-uudistuksen myötä, jää tulojen ja menojen välille edelleen hieman kasvavaa epätasapainoa. Kuntahallinnon alijäämä kasvaa 0,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen tarkastelujakson lopulla v. 2026. Alijäämän kasvun tasaantuminen näkyy kuitenkin velkasuhteen kasvun hidastumisena viime vuosikymmenen keskimääräiseen kasvuvauhtiin verrattuna

Hyvinvointialueet

Hyvinvointialueet aloittavat varsinaisen toimintansa vuoden 2023 alussa, mistä alkaen ne on eriytetty omaksi alasektorikseen julkisen talouden ennusteessa. Hyvinvointialueisiin luetaan ennusteessa sote-uudistuksen yhteydessä perustettavien uusien hyvinvointialueiden toiminta, HUS-yhtymä sekä Helsingin kaupungin pelastustoimi ja sote-tehtävät.

Hyvinvointialueet ovat toimintansa aluksi hieman alijäämäisiä. Alijäämä on noin 0,2 % suhteessa BKT:hen ja johtuu pääosin sosiaali- ja terveydenhuollon investointien korkeasta tasosta, joka laskee hieman seuraavina vuosina. Sektorin rahoitusasemaa heikentää kustannusten, erityisesti henkilöstökustannusten ripeä nousu.

Hyvinvointialueet saavat rahoituksensa pääosin valtiolta. Valtionrahoitus kasvaa arvioidulla palvelutarpeen kasvulla lisätynä 0,2 prosenttiyksiköllä, vuodesta 2025 alkaen palvelutarpeen kasvusta huomioidaan vain 80 %. Lisäksi rahoitus muuttuu hyvinvointialueiden hintaindeksiin ja tehtävämuutosten mukaan. Hyvinvointialueet saavat myös jonkin verran maksutuottoja. Vuonna 2023 sektorin kokonaistulot ovat 27,4 mrd. euroa, josta 90 % tulee valtiolta.

Hyvinvointialueiden menokehitys perustuu palvelutarpeen kasvuun sekä menojen ennakoituun hintakehitykseen. Arvio investoinneista perustuu talousarviotietoihin sekä erilliskyselyihin investoinneista. Pääosa hyvinvointialueiden menoista koostuu sosiaali- ja terveystalouden tuotantokustannuksista. Vuonna 2023 menoista 26,1 mrd. euroa on henkilöstökuluja tai tavaroiden ja palveluiden ostomenoja.

Hyvinvointialueille aiheutuu aluksi myös muutuskustannuksia toiminnan aloittamisesta ja järjestäytymisestä. Ennusteessa on oletettu, että ICT-muutuskustannuksista, hallinnollisista menoista sekä palkkojen yhdenmukaistamisesta aiheutuvat muutuskustannukset toteutuvat sote-uudistusta koskevassa hallituksen esityksessä arvioidun mukaisina. Muutuskustannusten mittaluokkaan liittyy epävarmuutta.

Hailuodon kunnan talous

Hailuodon kunnan talouden liikkumavara voidaan arvioida taloussuunnitelmien, toteutuneiden tilinpäätösten ja valtionvarainministeriön laskelmiin perustuen. Talouden toteuman vuosikate vuonna 2021 oli 340 966 euroa positiivinen ja tilikauden alijäämä poistoeron jälkeen 76 672 euroa negatiivinen.

Vuoden 2023 talousarvion laadinnassa on huomioitu virka- ja työehtosopimusten mukaisiin palkankorotuksiin varautuminen (1,9 %). Talouden raami oli 0-tulos ja se oli myös talousarvion laadinnan tavoite. Raamissa linjattiin, että mikäli nollatulos ei ole mahdollinen palvelualueen talouden ja toiminnan suunnittelussa, palvelualue tekee esityksen vastuualueensa karsittavista palveluista ja/tai tehtävistä. Esityksen tulee sisältää vaihtoehtoiset ratkaisuehdotukset. Talousarvion valmistelu perustuu toteutuneiden sekä tiedossa ja voimassa olevien sopimusten perusteella laadittuun mahdollisimman tarkkaan arvioon vuoden 2023 kustannuksista.

Kunnan toiminnan painopisteet ovat talousarvio- ja taloussuunnitelma kaudella 2023-2025 maapolitiikan ja elinkeinopolitiikan tavoitteellisessa käytännön toteuttamisessa sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Strategisten valintojen tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit sisältyvät Kuntastrategian 2020-2025 päivitykseen vuosille 2023-2025.

Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1.1. 2023 ja se on huomioitu Hailuodon kunnan talouden ja toiminnan suunnittelussa. Vuodesta 2023 lähtien Hailuodon kunta toteuttaa tavoitteellisia linjauksia ja käytännön toimia ennaltaehkäisevän hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Talouden raamissa linjattiin, että kestävästi priorisoidut, tuottavat investoinnit ovat suoraan suhteessa vuosikatteeseen ja välttämättömät investoinnit rahoitetaan lainanotolla. Talousarvioesityksen 2023 vuosikate on 483 664 € ja investointien menoesitys 400 121 €. Talousarvio sisältää esityksen 400 000 € uuden lainan ottamisesta.

Lainsäädännön muutokset

KunL (410/2015) § 110 a (27.11.2020/883). Alijäämän kattamista koskevan määräajan jatkaminen covid-19-epidemiasta johtuvien taloudellisten vaikeuksien vuoksi

Jos kunta ei covid-19-epidemiasta johtuvien poikkeuksellisten ja tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi voi kattaa taseeseensa kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa, valtiovarainministeriö voi kunnan hakemuksesta päättää, että alijäämä on katettava kuuden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tällöin kunnan 118 §:ssä tarkoitettu arviointimenettely ja kuntayhtymän 119 §:ssä tarkoitettu arviointimenettely voidaan aloittaa 118 §:n 2 momentissa ja 119 §:n 1 momentissa säädetystä poiketen vasta, kun tämän momentin mukainen määräaika on kulunut.

Kunta voi tehdä 1 momentissa tarkoitetun hakemuksen aikaisintaan 110 §:n 3 momentissa säädetyn alijäämän kattamista koskevan määräajan päättävänä vuoden kesäkuussa ja se on tehtävä alijäämän kattamista koskevan määräajan päättämivuoden elokuun loppuun mennessä. Jos alijäämän kattamista koskeva määräaika päättyy vuonna 2020, hakemus tulee kuitenkin tehdä vuoden 2020 loppuun mennessä. Hakemukseen tulee liittää selvitys covid-19-epidemiasta kunnalle aiheutuneista taloudellisista vaikutuksista ja suunnitelma talouden tasapainottamiseksi toteutettavista toimenpiteistä.

Kunnan on laadittava talousarvionsa ja -suunnitelmansa siten, että valtuuston päätökset alijäämän kattamista koskevista toimenpiteistä 1 momentissa tarkoitettuna määräaikana toteutetaan. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys toimenpiteiden toteutumisesta ja riittävydestä tilikaudella. Kunnan on toimitettava selvitys valtiovarainministeriölle tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Mitä 1–3 momentissa säädetään kunnasta, sovelletaan myös kuntayhtymään. *L:lla [883/2020](#) lisätty 110 a § on väliaikaisesti voimassa 1.12.2020–31.12.2025.*

1.3 Vaalit 2023

Vuoden 2023 eduskuntavaalien vaalipäivä on sunnuntai 2.4.2023.

- Ennakkoäänestys kotimaassa: keskiviikosta tiistaihin 22. – 28.3.2023
- Vaalipäivän äänestys: sunnuntai 2.4.2023 klo 9 – 20
- Tulosten vahvistaminen: keskiviikko 5.4.2023.

1.4 Muutokset kunnan hallinnossa

Luottamushenkilöhallinnon toimikausi on 1.8.2021-31.5.2025.

Valtuuston puheenjohtajaksi valittiin kunnanvaltuuston 10.8.2021 § 34 päätöksellä Teija Siekkinen. Varapuheenjohtajiksi valittiin Markku Ketola (1. vpj.) ja Kari Tuhkanen (2. vpj.).

Teija Siekkinen toimi valtuuston puheenjohtajana ajalla 10.8.2021- 17.5.2022. Teijan Siekkisen siirryttyä kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtäviin kunnanvaltuuston päätöksellä 19.4.2022 § 20 valtuuston puheenjohtajaksi valittiin kunnanvaltuuston 17.5.2022 § 35 päätöksellä Mikko Iljana.

Kunnanhallituksen puheenjohtajana toimii Maarit Parrila ajalla 10.8.-14.12.2021 ja varapuheenjohtajana Mikko Iljana ajalla 10.8.2021-19.4.2022 ja 19.4.2022 lähtien Mikko Tuomikoski (Kv 10.8.2021 § 34, 14.12.2021 § 88, 19.4.2022 § 20).

Kunnan johtoryhmään kuuluvat: kunnanjohtaja Maarit Alikoski, perusturvajohtaja Pia Piispanen (31.12.2022 saakka), siivostysjohtaja Kaija Sipilä ja tekninen johtaja Markku Maikkola.

1.5 Kehittämistoiminta

Hallinto ja johtaminen

Hailuodon kestävästi uudistuvat retkeilyreitistöt

Hankkeessa kehitetään 8,9 km laadukas vaellukseen ja pyöräilyyn soveltuva ympärivuotisen käytön reitti. Reittisuunnitelmassa huomioitu Hailuodon herkkä luonto ja laajat luonnonsuojelualueet. Reitit palvelevat asukkaita, mökkiläisiä ja matkailijoita. Hanke on valmisteltu yhteistyössä Metsähallituksen kanssa. Reittisuunnitelmat on laadittu yhteistyössä sidosryhmien kanssa; maanomistajat paikalliset asukkaat ja elinkeinotoimijat. Hankkeessa kehitetään Hailuodon luontomatkailua. Investointihankkeen kokonaisrahoitus 100 810 €, josta kuntaosuus 30 243 €.

Yleisessä kehittämishankkeessa kehitetään Hailuodon luonto- ja kulttuurimatkailua elinkeinotoimijoiden osaamista vahvistamalla, yhteiskehittämällä uusia toimintatapoja sekä viestintää. Hankkeen kokonaisrahoitus 78 700 €, josta kuntaosuus 0 €.

Hailuodon Meriteatteri

Hankkeessa rakennetaan Hailuodon Meriteatterin katsomo- ja tapahtumaympäristö rakenteineen. Rakenteet sisältävät katsomopaikat, yleisö-wc:t ja muut tukipalvelurakenteet (kahvila- ja ateriapalvelut, säilytyksen) sekä pysäköintialueet, tapahtuma-alueen rajaamisen ja tarvittavien liittymien rakentamisen. Hankkeessa kehitetään kokonaisvaltaisesti Hailuodon elinkeinotoimintaa ja erityisesti kulttuurimatkailua. Hankkeessa on laaja yhteyspinta reitistöjen yleiseen kehittämishankkeeseen.

Habitability - elinvoimaiset ja kestävästi asutut saaristo- ja vesistöalueet

Työ- ja elinkeinoministeriö on myöntänyt Varsinais-Suomen liiton kautta Åbo Akademin saaristontutkimuslaitokselle teemaverkoston rakentamista varten rahoituksen vuoteen 2023 saakka. Yhteistyökumppaneina on 12 Leader-ryhmää saaristoalueilla ja kansalaisjärjestö Suomen Saaret ry. Verkoston budjetti on 250 000 euroa. Pohjois-Pohjanmaan rannikkoseudulta hankkeessa ovat mukana Nouseva Rannikkoseutu ry. (NORSU) kumppaninaan Hailuodon kunta.

Hankkeessa pienten saaristoyhteisöjen kestävyttä ja sopeutumista edistetään saaristoalueille kehitetyllä Asuttavuuden -konseptilla (Habitability). Asuttavuus edellyttää työpaikkoja, asuntoja, kouluja, lauttoja, yhteisöllisyyttä jne. Asuttavuus on elinehto kestäväälle yhteisölle, joka huolehtii jäsenistään, suojelee luontoa ja vaalii ympäröivää meri- tai vesialuetta.

TEM:n teemaverkosto lisää saarten vetovoimaisuutta ja muuttopotentiaalia käyttämällä tietopohjaisia työkaluja, joiden avulla saarissa voidaan itsenäisesti tehdä asuttavuusanalyyskejä ja laatia asuttavuusstrategioita. Hankkeessa asuttavuusanalyysillä mitataan käytännön ja vaikuttavuuden tasolla saarten asuttavuutta lisääviä ja vähentäviä tekijöitä.

POP -Digi hoitotakuu -hanke

Hailuodon kunta osallistuu-Pohjanmaan hyvinvointialueen hallinnoimaan Suomen kestävän kasvun ohjelman hankkeeseen POP -Digi hoitotakuu 2023-2025 (Kh 25.10.2022 § 222). Hankkeen osa-alueita ovat mm. heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien asiakas- tai potilasryhmien hoito-, kuntoutus- tai palveluelänpurku ja hoitoon ja palvelujen piiriin pääsyn parantaminen toiminnallisen kehitystyön avulla sekä hoitotakuuta edistävien palvelumuotoilujen digitaalisten innovaatioiden käyttöönotto kansalaisille ja ammattilaisille. Jaettava valtionavustuksen määrä on 255,6 Meur. Hanke ei edellytä kunalta omarahoitussuutta.

Oppiva saari -palvelualue

Archipelagic Youth Change AYE -Saaristonuorisovaihto

Hailuodon nuorisotyön ja Tanskan Ærøn saaren yhteinen nuorisovaihtohanke käynnistyi suunnittelutapaamisella lokakuussa 2022. Tavoitteena on yhteistyön ja yhteisen toiminnan järjestäminen samanikäisten Ærøn saarelaisten ja hailuotolaisten nuorten välillä. Toiminta vuonna 2023 käynnistyy keväällä 2023 työpajoilla, jotka toteutetaan samanaikaisesti Tanskassa ja Hailuodossa etäyhteydellä. Työpajojen avulla nuoret sitoutuvat yhteistyöhön ja hankkeen tavoitteisiin. Hailuodosta matkustaa 20 nuorta ohjaajineen Tanskaan kesäkuussa 2023. Hanke jatkuu suunnittelutapaamisella Hailuodossa elokuussa 2023, yhteisillä toiminnallisilla työpajoilla keväällä 2024 ja tanskalaisnuorten vierailulla Hailuotoon kesä-/heinäkuussa 2024. Hanke on Erasmus+ kansainvälisyysuhanke, jonka rahoitus ja hallinnointi tulevat Tanskan kautta yhteistyössä Nouseva rannikkoseutu leaderin kanssa. Rahoitusta on kokonaisuudessaan 78 775e ja hankkeen toiminta-aika on 1.8.2022-31.7.2024.

Hailuoto harrastaa - Harrastusten saari

Oppiva saari oli mukana Suomen harrastamisen mallin pilottihankkeessa keväällä 2021. Saimme yhteistyössä perusopetuksen, nuoriso- ja liikuntapalveluiden ja järjestöjen kanssa rakennettua monipuolisen kerho- ja harrastustarjonnan. Hanke on jatkunut pilottihankkeen jälkeen vuosina 2021-2022. Vuosille 2022-2023 Hailuodon kunta sai avustusta 21 500 euroa lasten ja nuorten harrastustoimintaan.

Harrastamisen Suomen malli -hankkeen tavoitteena on saada jokainen hailuotolainen perusopetusikäinen lapsi ja nuori mukaan ainakin yhden harrastuksen piiriin. Kerhotarjonta on edelleen jatkunut syksyllä 2022. Harrastukset ovat säännöllisiä ja jatkuvat kevään 2023 loppuun. Harrastustoiveita on kysytty Opetushallituksen organisoimalla nettikyselyllä, Hailuodon koulun omalla kyselyllä ja koordinaattorin haastattelukierroksilla luokissa.

Syksyllä järjestämme "harrastusmessut" uusien harrastusten esittelemiseksi. Hanketta koordinoi kerhokoordinaattori Tiina Laurila yhteistyössä nuoriso- ja vapaa-aikasihteerin ja sivistysjohtajan kanssa. Viikon lukujärjestyksessä on liikunta- ja kokkauskerhoja, valokuvausta, elokuvakerho, erätaitoja, lautapelikerhoja, mopon rassausta, puutyötä, käden töitä, puuha-kerho, ym.

Host-hanke

Host -hanke on vuodenvaihteessa 2022/2023 käynnistynyt hanke, joka tuo Hailuodon eri toimialoille vapaaehtoisia vieraita työntekijöitä eri maista. Hanke on Nouseva rannikkoseutu-leader-hanke, jota NorSu hallinnoi. Hankkeen myötä kaikenikäiset hailuotolaiset saavat matalan kynnyksen mahdollisuuden tutustua vieraisiin kieliin ja kulttuureihin, kun vapaaehtoiset tulevat mukaan arjen toimintaan varhaiskasvatuksessa, nuoriso-, vapaa-aika- ja liikuntatoiminnassa, kirjastossa, perusopetuksessa, kulttuuripalveluissa, viestinnässä ym. Hankkeen rahoitus on noin 12 500e eikä järjestävälle organisaatiolle tule muita lisäkustannuksia kuin ohjausvastuu.

Koronatuki

Olemme saaneet koronataukea vuosille 2022-2024 lasten ja nuorten tunnetaitokasvatukseen ja sosiaalisten taitojen kehittämiseen Hailuodon varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja perusopetuksessa 25 000e. Tuki on suunnattu osa-aikaisen resurssihenkilön, varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja perusopetuksessa toimivan tsempparin palkkaamiseen, henkilöstön tunnetaitokasvatuskoulutuksiin, erityiseen tukeen sekä aineiston, materiaalin ja ohjelmistojen hankintaan.

Luovon Ryhtiliike-Liikunnallisen elämäntavan kehittäminen

Olemme hakeneet 30.11. päättyneessä haussa erityisesti aikuisten liikunnallista elämäntapaa edistävää hankerahoitusta 11 488e, joska kunnan omarahoitusosuus olisi 50% eli 5 744e. Tavoitteina on tukea liikunnallisen ja terveellisen elä-

mäntävän toimintakulttuurin vakiinnuttamista. Haluamme, että nyt työiässä olevat asukkaamme ovat tulevaisuuden hyvinvoivia eläkeläisiä, joilla on hyvät sosiaaliset suhteet ja terveelliset elämäntavat. Lyhyen tähtäimen tavoitteenamme on löytää ajoissa asukkaat, jotka tarvitsevat elämäntapaohjausta ja liikuntaneuvontaa Tällä hankkeella aiomme myös aloittaa liikuntaneuvonnan vakiinnuttamisen pysyviin toimintamalleihin. Toimintasuunnitelma: Kokeilemme syklitystä, jossa vuodessa on 3 x 4 viikon kontaktijaksoa, joihin sisältyy yhdessä liikkumista ja kuntoilulajikokeiluja viikoittain sekä terveellisen ruuan yhdessä valmistamista sesongin raaka-aineista kaksi kertaa joka kontaktijaksossa. Kontaktijaksot ovat maaliskuussa, kesäkuussa ja syyskuussa ja niiden välissä on kahden kuukauden omatoimijaksot, jollain opittuja asioita viedään käytäntöön omassa arjessa ja tehdään itsenäisiä tehtäviä motivaation ylläpitämiseksi.

Maailmalle yhdessä liikkuen 2020–2023

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston opetustoimi koordinoi Erasmus+ -täydennyskoulutushanketta KA1 Maailmalle yhdessä liikkuen. Hankkeen päätavoitteena on suunnitella yhteistyötä kohdemaiden päiväkotien ja koulujen kanssa. Konsortiossa on yhteensä 70 liikkujaa, pääosin Pohjois-Pohjanmaalta ja Kainuusta. Hankkeen tuki on 245 960 euroa. Kolmi-

vuotisen hankkeen tuen saamme Opetushallituksen koordinoimasta Erasmus+KA1 -ohjelmasta. Hankkeessa on mukana yhteensä 9 kunnasta (Haapajärvi, Hailuoto, Kärsämäki, Merijärvi, Nivala, Paltamo, Pudasjärvi, Pyhäntä ja Tyrnävä) 7 päiväkotia ja 8 koulua sekä 4 aluehallintovirastoa.

Hankkeessa keskitytään seuraaviin pääteemoihin:

- Lapsen, nuoren ja koko yhteisön hyvinvointi
- Koulun/päiväkodin/koulutuksen johtaminen, osallisuus ja moniammatillisuus
- Opetus - pedagogiset ratkaisut ja käytänteet (ml. arvioinnin käytänteet)
 - o Monikielisyyspedagogiikka
 - o Luonto ja kulttuuri, EKO-koulu/EKO-päiväkodit ja käytänteet, Agenda 2030 – kestävä kehitys, kestävä tulevaisuus

Hankkeen tavoitteet:

- Liikuttaa ihmisiä vieraisiin kieliin ja kulttuureihin – rikastuttaa maailmankatsomusta kunnan koosta ja kansainvälisyystaustoista riippumatta, oppia vieraita kieliä ja lisätä rohkeutta käyttää jo opittuja kieliä
- Kehittää opetus- ja kasvatustieteen henkilöstön opetusmenetelmiä kansainvälisissä verkostoissa
- Panostaa kansainvälisyyskasvatukseen myös kunnassa, jossa maahanmuutto näkyy vasta hyvin vähäisissä määrin
- Oppia ja kehittää omaa osaamista sekä opetus- ja kasvatustieteen että täydennyskoulutuksen käytänteitä ulkomailla
- Luoda hyviä kontakteja pitkän tähtäimen kansainväliseen yhteistyöhön. Vahvistaa jokaisen ammatti-identiteettiä, ammatillista kasvua ja kehittymistä. Lisätä henkilöstön pätevyyttä toimia kansainvälisissä verkostoissa ja laajentaa ammattitaitoa
 - o Edistää verkostoitumista alueellisesti, valtakunnallisesti sekä kansainvälisesti
 - o Kehittää yhteistyötä sekä kotimaassa että ulkomailla
 - o Motivoida lapsia ja nuoria kurkistamaan syvemmälle vieraisiin kieliin ja kulttuureihin
 - o Saada kansainvälisyys muuttamaan suunnitelmista ja papereista osaksi koulujen ja päiväkotien käytännön arkea ja toimintaa
 - o Luoda mallia kansainväliselle yhteistyölle alueilla/kansallisesti, yhteinen hyvä strategia
 - o Luoda eheä pitkän tähtäimen polku varhaiskasvatuksesta perusopetukseen.

Lukeva kunta-Lukupoluilla-hanke

Hanke on viiden kunnan (Hailuoto, Liminka, Lumijoki, Muhos, Tyrnävä) yhteistyöhanke, jota hallinnoi Tyrnävän kunta. Tavoitteina:

1. Paikallisen ja alueellisen lukutaitotyön vahvistaminen verkostoitumisen kautta. Lukemisen ja lukutaitotyön avoimuutta ja näkyvyyttä lisätään. Verkostossa vahvistetaan paikallista ja alueellista lukutaitostrategiaa, luodaan pysyvät yhteistyötävät kunnan eri toimijoiden, kuten yrittäjien, kerho- ja harrastustoimen, 4H:n sekä nuoriso- ja vapaa-aikatoimen kanssa. Jo olemassa olevat yhteistyöväylät valjastetaan lukutaitotyöhön kehittämällä rakenteita ja malleja, kartoitetaan hyvät käytänteet ja kerätään pirstaleinen tieto, taito ja osaaminen kokonaisuudeksi, joka palvelee alueellisesti ja hyödyttää myös valtakunnallisesti.
2. Lukutaitotyön integrointi kaikkiin oppiaineisiin ja koko koulun osallistuminen siihen kielitietoisien opetuksen kautta. Tavoitteena on perustaa jokaiselle koululle lukutaitotiimi.
3. Monilukutaidon vahvistaminen luomalla lukutaitopolut ja jalkauttamalla ne toimintaan integroimalla polut päiväkotia ja kouluarkeen. Verkostomme lähikunnissa on yhteiset haasteet: lukivaikeudet ovat yleistyneet, erityisopetus on kuormittunut,

lukeminen on vähentynyt, koulutustaso on alhainen ja koulutuksen ulkopuolelle jääneiden osuus sekä kouluakäymättömyys on lisääntynyt. Resurssien ja kirjamäärärahojen väheneminen opetustoimessa, koronaepidemia sekä etäopetus on lisännyt eriarvoistumista ja oppimisen haasteita etenkin ennestään kaikkein heikoimmassa asemassa olevilla. Oppilaat, erityisesti pojat, eivät heikkojen äidinkielen numeroiden vuoksi menesty yhteishaussa. Lukutaitopolkujen toteuttaminen vastaa kaikkiin näihin haasteisiin ja parantaa lasten ja nuorten monilukutaitoa pitkällä aikavälillä.

Mukana Hailuodosta on opettajat yläkoululta ja alakoululta, kumpikin yhden viikotunnin panoksella. Hanketyöntekijät osallistuvat verkostoyhteistyöhön, toimivat verkostossa yhteytenä oman kunnan ja muiden kuntien toimijoiden välillä ja vastaavat siitä, että kunnassa lukutaidon eteen jo tehdyt hyvät käytänteet toimitetaan verkostolle koottavaksi lukutaitopolkuihin ja levitettäväksi muille.

Muut yhteistyökumppanit ja heidän roolinsa hankkeessa: Kuntien kirjasto- ja kulttuuritoimi, kerho- ja harrastustoimi, 4H, yrittäjät sekä nuoriso- ja kulttuuritoimi ovat mukana projektien ja tempausten suunnittelussa ja toteutuksessa Lukeva kunta -teeman vahvistamiseksi.

Hankkeessa toteutetaan lukutaitoa ja lukemisen kulttuuria vahvistavia sekä lukuintoa herättäviä kampanjoita, teemapäiviä ja tempauksia. Lisäksi paikallisia ja alueellisia lukemiseen kytköksissä olevia toimijoita haastetaan mukaan lukutaitotyöhön, vierailemaan kouluilla osallistumaan tapahtumiin, joissa motivoidaan lukemaan, vahvistetaan lukevan aikuisen mallia ja löydetään yhdessä hyviä syitä kehittää monilukutaitoa. Esimerkiksi eri alojen yrittäjien tarinat lukutaidon merkityksestä avaavat hyvin nuorten ymmärrystä. Tuomalla lukemisen kulttuuri luontevaksi osaksi koulujemme ja kuntiemme tavallista arkea sekä tekemällä yhteistyötä kunnan eri toimijoiden kanssa osallistamme hankkeeseen myös oppilaiden perheet ja läheiset sekä kaikki kuntalaiset.

Hankkeen kokonaisrahoitus on 111 995e, josta valtaosa suuntautuu hallinnoivan Tyrnävän kunnan hankekoordinaattorin ym.henkilöstökuluihin. Kuntien omarahoitussuus on 5%. Hanke käynnistyi 20.06.2022. Avustuksen viimeinen käyttöpäivä 31.12.2023.

Paikallismuseohanke

Kotiseutumuseo Kniivilään on myönnetty museovirastolta anottua hanketukea kahtena vuonna peräkkäin ja vuonna 2021 peruskorjattiin navetan pärekatto 115m2 sekä muut eritellyt pientyöt ja vuonna 2022 pärekattotyö saatettiin loppuun toiselta puolikkaalta 115m2. Kulttuurisihteeri on anonut museovirastolta paikallismuseoiden avustusta 2023 pysyvän näyttelytilan tuottamiseen. Tavoitteena on tulevaisuudessa avata peruskorjattuun navettarakennukseen pysyväisnäyttely liittyen Hailuodon kulttuurihistoriaan ja -perintöön. Samalla saareen syntyy kokonaan uusi kulttuurikäyntikohde.

Oulu2026-Hailuoto -Euroopan kulttuuripääkaupunkihanke ECOC2026 Luonnontaitteenkeskus ArtAR

Hailuodon kunnassa on toiminut vuodesta 2018 aktiivinen Oulu2026-Hailuotoryhmä, jossa kunnan edustajina olivat kunnanjohtaja ja sivistysjohtaja.

Vuoden 2021 kesäkuusta alkaen, kun Kulttuuripääkaupungiksi vuodelle 2026 valittiin Oulu, yhteistyö on edelleen kehittynyt laaja-alaisina yhteistoimintoina hailuotolaisten taiteilijoiden kanssa sekä Luonnontaitteenkeskuksen suunnitteluna työni-mellä ArtAR. Tätä varten on perusteilla Hailuodon kulttuurisäätiö, jonka on mahdollista hakea kuntien ulottumattomissa olevaa rahoitusta. Hailuoto2026-ryhmän puheenjohtajana toimii Anne-Maria Haapala, jäsenenä ympäristötaiteilija Anni Rapinoja, kirjailija Liisa Louhela, tanssitaiteilija Eija Ranta, valokuvaaja Aino Väänänen sekä Hailuodon kunnasta kulttuurisih-teeri Sanna Roukala ja sivistysjohtaja Kaija Sipilä.

Elinvoimainen saari -palvelualue

Elinvoimainen Saari-palvelualueen toimintakenttä on laaja, se vastaa mm. rakennustoiminnan valvonnasta, kunnan kiinteistöjen isännöinnistä ja kunnossapidosta, asuntojen ja muiden tilojen vuokrauksesta, kaavoituksen valmistelusta, liikenneväylyistä, kunnan rakennusprojektien rakennuttajatehtävistä, satamista, pienlentokentästä, kaukolämmön tuottamisesta, puhtaanapidosta ja ruokahuollosta.

Hailuodon kiinteän yhteyden hanke

Hailuotoon rakennetaan kiinteä maantieyhteys Oulun Riutunkarin ja Hailuodon Huikun välille. Kiinteä yhteys tulee korvaamaan nykyisen lauttayhteyden. Kiinteän yhteyden pituus on noin 8,4 km, ja se sisältää sekä pengertieosuuden että Huikun ja Riutun pitkät sillat. Kiinteä yhteys parantaa Hailuodon valtakunnallista ja seudullista saavutettavuutta. Yhteys mahdollistaa entistä sujuvampia yhteyksiä Hailuotoon suuntautuvalla henkilö- ja tavaraliikenteelle sekä paikalliselle elinkeinotoiminnalle ja laajentaa Hailuodon työssäkäyntialuetta.

Hailuotoon johtaa Oulunsalon kautta kulkeva seudullinen tie (maantie 816), joka lähtee Kempeleestä, kulkee Oulunsalon taajaman ja Hailuodon kuntakeskuksen läpi päättyen Marjaniemeen, Hailuodon saaren länsiosaan. Tiellä on 6,9 kilometriä pitkä ja noin 25 minuuttia kestävä lauttayhteys. Jäätilanteen salliessa tienpitäjä pitää rinnakkaisyhteytenä auki jäätietä. Hailuodon saarelta lähtevistä matkoista arvioidaan noin 60 % suuntautuvan Ouluun.

Hailuodon liikenteellinen palvelutaso on lauttaliikenteen ylitysaikojen ja yöliikenteen puuttumisen vuoksi huonompi kuin muualla seudulla. Lauttayhteyden taloudellisuus ei täytä sille asetettuja tavoitteita ja sen vuosittaiset käyttö- ja ylläpito-kustannukset ovat noin 6 miljoonaa euroa. Lauttayhteyden jatkaminen edellyttäisi lähivuosina ratkaisuja muun muassa lauttakaluston uusimisen ja tarjonnan lisäämisen suhteen.

Kiinteä yhteys parantaa Hailuodon valtakunnallista ja seudullista saavutettavuutta ja mahdollistaa entistä sujuvampia yhteyksiä Hailuotoon. Henkilö- ja tavaraliikenteen sekä paikallisen elinkeinotoiminnan edellytykset paranevat. Yhteyden myötä myös Hailuodon työssäkäyntialue laajenee.

Kiinteä yhteys tuo Hailuodon liikenteellisesti tasavertaiseksi Oulun seudun muiden kuntien kanssa. Kiinteän yhteyden kapasiteetti riittää myös huomattavasti ennustettua suuremmalle liikenteen kasvulle. Kiinteä yhteys mahdollistaa henkilöautoliikenteelle, joukkoliikenteelle, kuljetuksille ja kevyelle liikenteelle asetetut tavoitteet.

Hanke toteutetaan allianssimallilla. Kumppaniksi valitun Hailuodon GAP -ryhmittymän muodostavat rakennuttajaosapuolena toimiva GRK Infra Oyj ja suunnittelijaosapuolena toimivat AFRY Finland Oy, Plaana Oy ja Insinööritoimisto Ponvia Oy.

Väylävirasto aloitti vuonna 2018 hankkeen valmistelun PPP- eli Private Public Partnership -hankkeena, mutta hanketta ei pystytty kilpailuttamaan, koska hankkeen vesiluvasta valitettiin Vaasan hallinto-oikeuteen maaliskuussa 2020. Eduskunta teki joulukuussa 2020 päätöksen, että Hailuodon kiinteän yhteyden toteuttamisesta PPP-hankkeena luovutaan ja hanke toteutetaan talousarviorahoituksella. Eduskunnan hankkeelle myöntämä valtuus on 96 miljoonaa euroa. Hankkeen hyötykustannussuhde 1,64 laskettuna 30 vuoden ajalle on positiivinen, eli hankkeeseen investoitava raha saadaan yhteiskunnalle takaisin saavutettujen hyötyjen kautta.

Vesilupapäätöksestä tehty valitus on edelleen hallinto-oikeuden käsittelyssä. Allianssimallin etuna on, että odotusaika voidaan hyödyntää hankkeen valmisteluun yhdessä allianssikumppanin kanssa.

Energiansäästöhankkeet

Liikuntahallilla ja rivitaloilla on korjattu ja parannettu lämmitysjärjestelmiä. Kalahalliin on asennettu aurinkopaneelit. Jatkossa aurinkopaneeleita asennetaan muihinkin palvelualueiden käytössä oleviin rakennuksiin.

Hailuoto on mukana TEM:in KETS-seurantajärjestelmässä (KETS=kuntien energiatehokkuussopimus).

Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040

Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma on strateginen, vuoteen 2040 tähtäävä pitkän aikavälin suunnitelma siitä, miten seudun liikennejärjestelmää tullaan kehittämään eri liikkujaryhmien, kuljetustarpeiden ja liikkumismuotojen näkökulmasta. Liikennejärjestelmäsuunnitelmassa laadittavat tavoitteet ja niitä toteuttavat toimenpiteet tukevat vuonna 2021 valmistunutta Oulun seudun kehityskuvaa 2030+ sekä esimerkiksi alueen ilmastotavoitteita. Liikennejärjestelmäsuunnitelma tukee osaltaan myös seudun ja valtion välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimuksen toimenpiteiden toteutusta sekä sopimuksen päivittämistä vuosille 2024–2027.

Työtä tullaan tekemään aktiivisessa vuoropuhelussa seudun kuntien kesken ja sidosryhmiä kuullen. Vastauksia haetaan kolmeen keskeiseen kysymykseen:

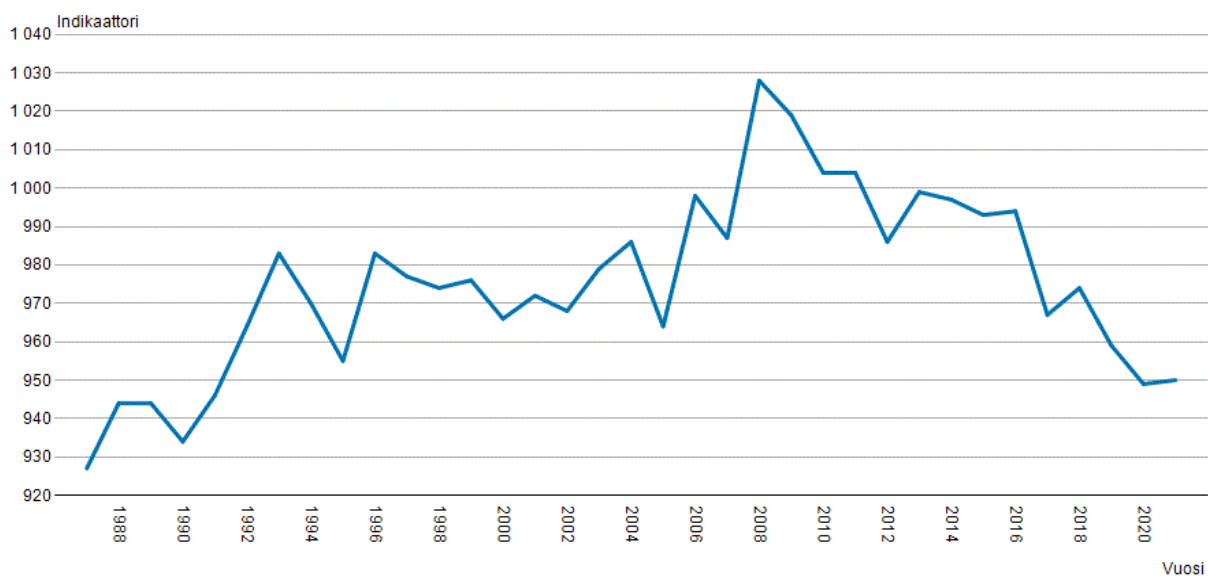
1. Miten liikennejärjestelmä tukee Oulun seudun kehityskuva 2030+:n päätavoitteiden saavuttamista?
2. Millaisia päätöksiä on tehtävä liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttamiseksi?
3. Mitkä muiden suunnitelmien (kuten kestävän liikkumisen SUMP-suunnitelman tai joukkoliikennestrategian) tärkeimmät toimenpiteet tulee yhteensovittaa liikennejärjestelmäsuunnitelman kanssa ja koostaa kehittämisen strategiseksi tiekartaksi?

1.6 Väestö

Tilastokeskuksen mukaan Hailuodon kunnan väestön määrä oli 31.12.2021 950 asukasta. Alla olevissa taulukoissa Hailuodon kunnan väestö 31.12.2021 yhteensä ja ikäryhmittäin, väestökehitys 1987-2021 sekä väestöennuste 2030.

Hailuoto. Väkiluku, 2021	950
Väkiluvun muutos edellisestä vuodesta, %, 2021	0,1
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä, %, 2021	12,1
15-64 -vuotiaiden osuus väestöstä, %, 2021	48,2
Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä, %, 2021	39,7

Kuntien avainluvut muuttujina Vuosi. Hailuoto, Väkiluku.

Lähde: Tilastokeskus

Hailuodon väestöennuste vuoteen 2030

2022	976 "
2023	978 "
2024	979 "
2025	977 "
2026	976 "
2027	974 "
2028	971 "
2029	967 "
2030	964 "

1.7 Työpaikat ja työllisyys

Hailuodon kunta edistää työllisyyttä, itsensä työllistämistä ja yrittäjyyttä. Tavoitteena on edistää työnhakijalähtöisen, kestävän työllisyyspolun rakentamista, asiakaslähtöistä palveluohjausta, omaehtoisuuden vahvistamista. Työllisyyden tausta-ajattelu perustuu työnhakijan fyysisen, sosiaalisen ja henkisen sekä ammatillisen työkyntöisyyden edistämiseen. Tavoitteita toteutetaan osallistumalla työllisyyden kuntakokeiluun, kehittämällä kumppanuuksia elinkeinotoimijoiden kanssa ja kehittämällä nuorten työllistämismalleja.

Työttömien työnhakijoiden määrä työvoimasta (368) oli Hailuodossa syyskuussa 2022 8,7%. Heistä miehiä oli 19 ja naisia 13. Alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita ei syyskuussa 2022 ollut lainkaan. Pitkäaikaistyöttömien osuus työnhakijoiden määrästä on kuusi (6).

Hailuodon kunta on mukana Oulun seudun kuntakokeilussa. Työllisyyskokeilun tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista ja tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Tarkoituksena on parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille. Kokeilussa on kehitetty työnhakijoille tarjottavia työllistymistä tukevia palveluja ja palvelumalleja, joiden avulla voidaan nykyistä paremmin tunnistaa ja ratkaista asiakkaiden yksilölliset palvelutarpeet, työllistymisen esteet sekä osaamisen kehittämistarpeet.

Kokeiluun ohjataan kokeilualueilla ne työttömät ja työvoimapalveluissa olevat työnhakijat, jotka eivät ole oikeutettuja ansiopäivärahaan. Lisäksi kohderyhmään kuuluvat kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat ja kaikki maahanmuuttajat, jotka ovat joko työttömänä tai työvoimapalveluissa hankealueiden TE-toimistoissa. Kokeilukunta vastaa näiden asiakasryhmien julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden (TE-palveluiden) tarjoamisesta.

Hailuodon kunta on mukana työllisyyden TE24 -hankkeen valmistelussa. Uudistuksessa kunnille siirtyvät sekä henkilöasiakkaat että yritys- ja työnantajien palvelut.

Suomen hallituksen esityksen tavoitteena on

- Kasvattaa työllisyyttä edistämällä työn kysyntää ja tarjontaa valtion ja kuntien välisellä yhteistyöllä.
- Vahvistaa alueiden elinvoimaa ja kilpailukykyä asiakaslähtöisillä palveluilla hyödyntämällä kuntaekosysteemin mahdollisuuksia.
- Kannustaa kuntia huolehtimaan alueen työllisyydestä sekä järjestämään työttömille työnhakijoille mahdollisimman tehokkaita palveluita, jotka johtavat työllistymiseen.

Työllisyyden edistämiseksi tullaan esittämään hallituskausittain valtakunnalliset tavoitteet. Tavoitteita voidaan asettaa mm:

- Työvoimapalveluiden yhdenvertaiselle toteutumiselle,
- Vaikuttavuuden edistämiseksi,
- Osaavan työvoiman saatavuudelle ja osaajien maahanmuuton edistämiseksi,
- Valtion, kuntien ja työllisyysalueiden sekä muiden toimijoiden väliselle yhteistyölle ja työllisyydenhoidon toiminnan kehittämiseksi,
- Työvoimapalvelujen tiedonhallinnan ja digitalisaation kehittämiseksi.

Uudistusta koskeva lainsäädäntö käsitellään eduskunnassa vuoden 2023 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Hankkeen rakenteen ja toimintamallin valmistelu on käynnistetty Oulun seudun kunnissa. Käytännön toiminta käynnistyy vuonna 2025.

1.8 Yhdyskuntarakentaminen

Hailuodon strateginen yleiskaava 2030 on hyväksytty kunnanvaltuustossa 13.11.2019 § 40. Maankäytön jatkosuunnittelu ja toteuttaminen on käynnistynyt hyväksytyyn Hailuoto 2020-2025 kuntastrategiaan (kv 13.11.2019 § 46) perustuen. Maapoliittisen ohjelmapäivityksen toteuttamisvaihe käynnistettiin 2021. Marjaniemen Nokan asemakaavan muutos ja laajennus on kaavaehdotusvaiheessa. Kaavamuutos sisältää uuden käyttöveden pumppaamon rakentamisen turvaamaan vesihuollon palveluita. Lisäksi on käynnistetty Kirkonkylän rakennuskaavan päivitys, jonka arvioidaan valmistuvan kesällä 2023.

Suomen hallitus on tehnyt periaatepäätöksen kiinteän yhteyden hankkeen rahoittamisesta elinkaarimallilla talousarviossaan 2018. Hanketta vie eteenpäin Väylävirasto. Hankinta on käynnistynyt ja hankintailmoitus on julkaistu Hilmassa 10/2021. Vesiluvasta tehty valitus on edelleen hallinto-oikeuden käsittelyssä.

Pohjois-Pohjanmaan ELY on päättänyt jatkaa jäätien ylläpitoa viimekeväisen onnettomuuden jälkeen. Ylläpito edellyttää entistä tarkempaa ja kriittisempää riskien arviointia.

Hailuodossa asuminen painottuu omistusasumiseen pientaloissa. Tilastokeskuksen vuoden 2020/2021 julkaisemien kuntien avainlukujen mukaan Hailuodon väkiluku oli 950 ja taajama-aste 52,6 % (=2020). Asuntokuntien lukumäärä oli 492 kpl, joista rivi- ja pientaloissa asui 97,6 %. Vuokra-asunnoissa asuntokunnista asui 15,4 % (=2020).

Asumisessa asukkaalla on itsemääräämisoikeus, mutta asumisessa voidaan tarvita tukea, jolloin tuki järjestetään omatoimisesti tai kunnan järjestämänä. Kunnan tuki voi olla kunnan tuottamaa palvelua tai kunta voi ostaa asukkaan tarvitseman palvelun. Arjessa selviämistä voidaan tukea esimerkiksi ateriat- ja turvapalveluilla, kuljetuspalveluilla, omaishoidon tuella sekä kotihoidolla. Itsenäisen asumisen muoto on myös tukiasuminen. Palveluasuminen sisältää asumisen ja siihen liittyvät asukkaan tarvitsemat palvelut.

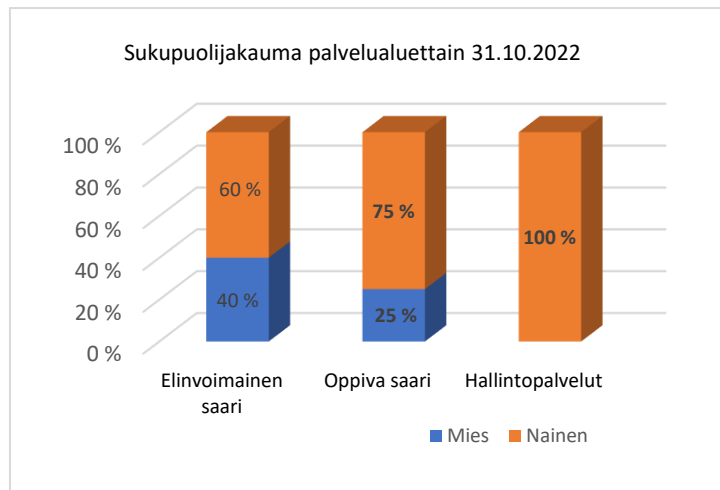
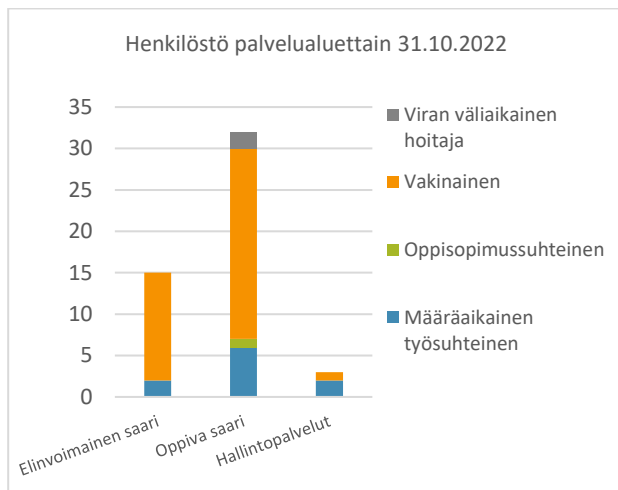
Palveluasumista järjestetään palvelutaloissa, joissa asukkailla on oma huoneisto. Tehostettua palveluasumista järjestetään palvelutalo Saarenkartanossa. Tehostetussa palveluasumisessa henkilökunta on paikalla kaikkina vuorokauden aikoina. Tehostetussa palveluasumisessa asiakas maksaa erikseen vuokran ja käyttämänsä palvelut. Hailuodon kunnassa ei ole laitoshoidon yksikköä. Palveluasumisesta vastaa 1.1.2023 alkaen hyvinvointialue Pohde.

Asuntotuotanto Valmistuneet uudet asunnot/ vuosi	2016	2017	2018	2019	2020	2021	10/2022
Hailuoto	3	4	3	3	3	8	2

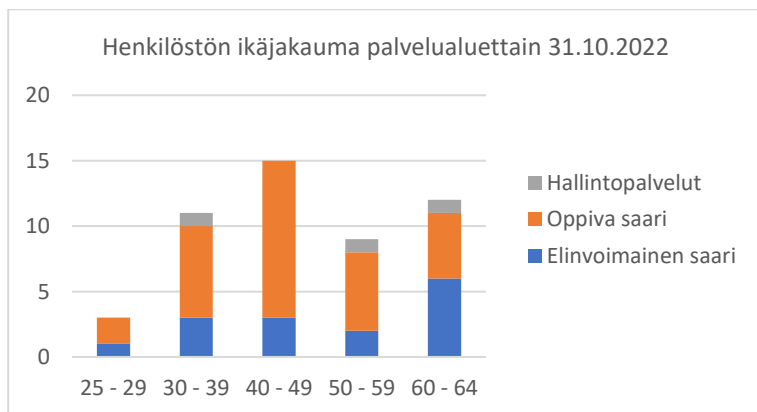
1.9 Henkilöstö

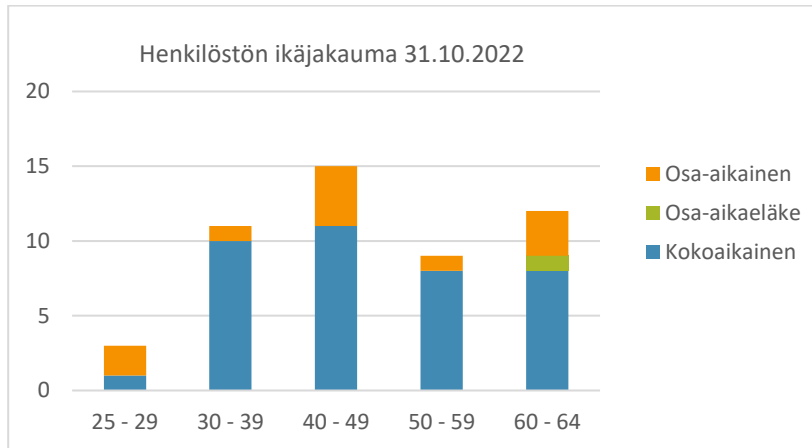
Henkilöstön määrä ja rakenne

Hailuodon kunnan henkilöstömäärä 31.10.2022 ilman Sote saarta oli 50 henkilöä. Henkilöstön määrällä tarkoitetaan kaikkien palvelussuhteiden lukumäärää. Luvut sisältävät myös erilaisilla työ- ja virkavapailla olevan henkilöstön. Henkilöstöstä vakinaisia oli 37 henkilöä (74 %), joista suurin osa eli 22 oli työsuhteisia. Virkasuhteisia oli 15. Määräaikaisissa työsuhteissa henkilöt työskentelevät pääosin erilaisten virka- ja työvapaiden sijaisina tai projektiluontoisessa työssä. Naisten osuus henkilöstöstä oli 72 % ja suurin osa heistä työskentelee Oppivassa saarella.

Hailuodon kunnassa koko henkilöstön keski-ikä 31.10.2022 oli 47,2 vuotta (vuonna 2021 48 vuotta). Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 48,2 vuotta (vuonna 2021 49,1 vuotta).

Henkilöstömuutokset 2023

Uudet virat ja toimet

Oppiva saari	TA 2023	Peruste ja kustannusvaikutus edelliseen vuoteen
Resurssityöntekijä 'Tsemppari'	1	Uusi kustannus 14 348 € , joka rahoitetaan koronatuella. Koronatukea haettu yhteisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja koulun erityisen tuen ja tunnetaitokasvatuksen resurssityöntekijän eli tsempparin palkkaamiseksi, työaika 4-6h/pv tai 2-4pv/vk. Määräaikainen resurssi vuonna 2023.
Resurssityöntekijä-lastenhoitaja sijaistyö	1	Kustannus sijaismäärärahoista, joita on lisätty 10 956e. Määräaikainen resurssi 1.1.-31.12.2023

Henkilöstösuunnitelma 2023-2025

Palvelualue	Henkilöstömäärä 2022 ilman Sote saarta	Henkilöstömäärä 2023	Henkilöstömäärä 2024	Henkilöstömäärä 2025
Hallinto ja johtaminen				
- vakinaiset - määräaikaiset	4	3 Kesätyöntekijöitä 4	3 1 (vaihtoehdot: henkilöstöresursointi, hankkeistaminen, os-topalvelu. Kesätyöntekijöitä 4	3 1 Kesätyöntekijöitä 4
Oppiva saari				
- vakinaiset - määräaikaiset	22,5 6	24,5 4 Kesätyöntekijöitä 2	25 4 Kesätyöntekijöitä 2	25 4 4 Kesätyöntekijöitä 2
Elinvoimainen saari				
- vakinaiset	12 3	10 3	10 3	10 3

- määräaikaiset		Kesätyöntekijöitä 10	Kesätyöntekijöitä 10	Kesätyöntekijöitä 10
Yhteensä				
- vakinaiset - määräaikaiset	38,5 9	37,5 7 Kesätyöntekijöitä 16	38 8 Kesätyöntekijöitä 16	38 8 Kesätyöntekijöitä 16

Koulutussuunnitelma 2023

Palvelualue	Arvioidut koulutuspäivät 2023	Koulutuksen painopisteet
Hallintopalvelut	20-30	Varautuminen
Oppiva saari	86	Tunnetaitokasvatus, kansainvälisyys, tietotekniikka.
Elinvoimainen saari	60	Johtaminen, hankinnat, lakimuutokset, erikoiskoulutukset.

Henkilöstöhallinnon painopisteet 2023

- Hailuodon kunnan henkilöstöpolitiikan strategiset linjaukset ja tavoitteet; hyväksytty kunnanvaltuustossa 2023
- Yhdessä vastuullisesti toimintatavan linjaukset ja tavoitteet
- Työhyvinvoinnin ylläpito alla kuvatun mukaisesti

Henkilöstö on organisaation keskeinen voimavara ja strateginen tekijä. Henkilöstön hyvinvoinnin lisääntymisellä saavutetaan merkittäviä talouteen, toimintaan ja asiakastytytyvyyteen vaikuttavia tuloksia.

Hailuodon kunnassa on vuoden 2018 lopusta alkaen toiminut työhyvinvointiryhmä, jonka jäsenet on valittu kunnan työyhteisöjen henkilöstöstä. Työryhmän toimintaa koordinoi kunnanjohtaja. Työhyvinvointiryhmä on työstänyt mallin työtoiminnan sisällöksi yhteistyössä henkilökunnan kanssa.

Hailuodon työtoiminnan kokonaisuus (varattu määräraha 15 000 €):

- 1) liikunta-, kulttuuri- ja hieronta- Smartum, arvo 200 €/henkilö
- 2) kaikkien työntekijöiden yhteinen työtilaisuus 1 x vuosi
- 3) työyksikön yhteinen työtilaisuus (50 €/työntekijä/vuosi)
- 4) mahdollisuus käyttää työaika liikunnan harrastamiseen (1 h/vko)
- 5) koko henkilöstön pikkujoulu.

Työajan käyttö liikuntaan -malli räätälöidään erikseen työyksiköihin sopivaksi. Joissakin yksiköissä mm. työehtosopimuksista johtuvista syistä mallin toteuttaminen ei onnistu. Näille yksiköille mietitään sopiva kompensatio. Osion toteuttamista seurataan ja tulokset raportoidaan.

1.10 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hailuodon kunta on allekirjoittanut Pohjois-Pohjanmaan yhteisen hyvinvointisopimuksen, jonka keskeinen asia on hyvinvoinnin käsitteen määrittely:

”Minä, pohjoispohjalainen ihminen, voin hyvin silloin, kun koen eläväni hyvää arkea ja mielekästä elämää. Hyvinvointiini vaikuttavat jokapäiväiset arjen tarpeeni, askareeni, yhteisöni ja ympäristöt, joissa elän ja toimin. Oma toimintani ja arjen valintani vaikuttavat omaan, läheisteni ja tulevien sukupolvien hyvinvointiin. Toivon tulevani kuulluksi, nähdyksi, hyväksytyksi ja ymmärretyksi ihmisenä enkä yksittäisten tarpeideni kautta.”

Hailuodon kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjauksesta vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -valiokunta (Hallintosääntöuudistus 2023). Osana Hailuodon kuntastrategian 2020-2025 päivitystä vuosille 2023-2025 esitetään johtamisjärjestelmän osauudistusta toimielinorganisaation osalta. Vuodesta 2018 toiminut Elävä saari -valiokunta esitetään lakkautettavaksi. Valiokunta -toimielimeksi esitetään Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valiokuntaa, jolle määritellään hallintosääntöuudistuksessa uudet tehtävät, vastuu ja toimivalta.

Osana hallintosääntöuudistusta määritellään palvelualueiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelujen ja tehtäväalueiden vastuut ja toimivalta (johtaminen ja hallinto; hyte-koordinointi ja viestintä, sivistystoimi; hyte-tuotanto, tekninen toimi; hyte-infra).

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit sekä vastuuhenkilöt määritellään Pohteen kanssa laadittavassa strategisessa yhteistyösopimuksessa ja tarkentuvassa käytännön toiminnassa.

2 KUNTASTRATEGIA

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon: 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen; 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen; 3) kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet; 4) omistajapolitiikka; 5) henkilöstöpolitiikka; 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet; 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteuttamisen arviointi ja seuranta (KunL 410/2015 § 37). Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään Kuntalain 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

Kunnanvaltuusto hyväksyi Hailuodon voimassa olevan kuntastrategian 2020-2025 18.9.19 § 32 ja 13.11.2019 § 46, joissa käsitellyissä Hailuodon kuntastrategian 2020-2025 painopisteistä johdetuiksi kuntatason strategisiksi painopisteiksi linjattiin:

- Itsenäinen Hailuoto uudistuu kokeillen ja kestävästi
- Hyvä ja sujuva arki luodaan yhdessä
- Hailuodon luonnon ja kulttuurin tie.

Kuntastrategiapäivitys 2022

Päätös Hailuodon kuntastrategian päivittämisestä sisältyy talousarvioon 2022.

Kuntastrategian strategiset valinnat, tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit päivitettiin syyskaudella 2022. Kunnanhallitus 8.11.2022 § 238 esittää päivityksen valtuuston päätöksentekoa varten.

Talouden sopeuttamistyöryhmä (TASO) tuotti kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle talouden ja toiminnan kehittämisaineistoja ajalla 4.5.-16.6.2022 (kunnan kehityskuva, strategiset päämäärät, talous, luottamushenkilöhallinto, osallisuus ja vaikuttaminen, henkilöstö, myytäväksi ehdotettavat kiinteistöt).

Kunnanvaltuuston talousarvioseminaarit järjestettiin 10.9.2022 ja 22.9.2022. Valtuusto käsiteli kunnan tilannekuvan ja toimintaympäristön muutoksen, talousnäkymät, voimassa olevan kuntastrategian 2020-2025 tavoitteiden toteuman, kunnan pitkän aikavälin kuntapäämäärän tunnistamisen, kunnan painopistealueet, kehitystavoitteet ja toimenpiteet, kunnan Yhdessä vastuullisesti toimintatavan kehittämisen sekä henkilöstö- ja kuntalaiskyselyn tulokset.

Strategian käytännön toteuttaminen on kytketty osaksi Hailuodon kunnan vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua ja toteutusta. Kuntastrategian painopisteille on määritelty talousarviotavoitteet, toimenpiteet ja mittarit sekä vastuut. Seuranta on jatkuvaa ja tapahtuu osana hallintosäännön mukaista toiminnan ja talouden raportointia.

Hailuodon kunnan visio on: "Elävä, kokeileva ja luonnollisesti uudistuva Hailuoto"

Hailuodon kuntastrategian strategiset valinnat vuosille 2023-2025 ovat (Kh 8.11.2022 § 238, 22.11.2022 § 252):

- 1) Maapolitiikan tavoitteellinen toteuttaminen ja asukasmäärän kasvu
- 2) Elinkeinopolitiikan tavoitteellinen toteuttaminen
- 3) Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Strategiset valinnat ohjaavat kunnan perustehtävien toteuttamista, yhdessä tekemistä sekä kumppanuuksien kehittämistä ja verkottumista.

Strategian toteuttaminen tapahtuu palvelualuearajat ylittäen, moniammatillisesti ja monialaisesti.

Tavoitemittaristo sisältyy strategiakauden talousarvioihin. Mittaaminen ja seuranta on osa talousarvioprosessia.

3 TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE TYTÄRYHTEISÖISSÄ

Valtuusto päättää kunnan omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta (KunL 410/2015 § 14 §). Valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä. Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee kunnassa. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Valtuuston tulee lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä. Valtuuston tulee ohjata asettamillaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Hailuoto -konserni Tytäryhteisöt, kuntayhtymät	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus - %
Tytäryhteisöt:		
Hailuodon Vesihuolto Oy	Hailuoto	100
Kuntayhtymät:		
Pohjois-Pohjanmaan Liitto	Oulu	0,27
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky	Oulu	0,47
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä	Oulu	0,40

Konsernijohdolle ja kunnan edustajille asetetut tavoitteet	TA2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS2025
Konsernijohdolle asetetut tavoitteet					
Konsernijohtoon raportoitava valtuustolle, krt/v	2	2	2	2	2
Konsernin omavaraisuusaste, %	50	50	50	50	50
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	50	50	50	50	50
Kunnan edustajille asetetut tavoitteet					
Edustajien raportoitava tytäryhteisöstä kunnanhallitukselle/valiokunnalle, krt/v	4	4	4	4	4

4 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio on valtuuston tärkein toiminnan ja talouden ohjauksen väline. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma suunnittelukaudeksi eli kolmeksi vuodeksi, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Talousarvio on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseksi turvataan. Talousarvion sitovia eräiä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Tavoitteiden sitovuus

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Toiminnan ja talouden yhteen kytkenä korostamisesta seuraa, että määrärahojen tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset. Talousarvion yleiset perusteet ovat informaatiota, jotka eivät ole sitovia eräiä. Talousarvioasiakirjaan kirjatut keskeiset tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia.

Rahamääräisten erien sitovuus

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimielimelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu varojen käyttämiseen. Talousarviossa osoitettua sitovaa määrärahaa ei saa ylittää. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta velvollisuutta käyttää määrärahaa kokonaisuudessaan ei ole, jos asetetut tavoitteet on saavutettu.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa asetetaan kunnan varsinaiselle toiminnalle tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuusto päättää käyttötalousosan kokonaisuuksista, joille tavoitteita, määrärahoja ja tuloarvioita asetetaan.

Hailuodon kunnan käyttötalousosan rakenne on seuraava (raportointitaso):

1. Kunnanvaltuusto
2. Tarkastustoimi
3. Keskusvaalilautakunta
4. Viranomaislautakunta
5. Kunnanhallitus
6. Tukipalvelut
 - ☐ Hallinnon tukipalvelut
7. Oppiva saari
 - ☐ Oppivan saaren hallinto
 - ☐ Perusopetuspalvelut
 - ☐ Nuoriso- ja liikuntapalvelut
 - ☐ Kirjastopalvelut
 - ☐ Kulttuuripalvelut
 - ☐ Muut opetuspalvelut
 - ☐ Varhaiskasvatuspalvelut
8. Elinvoimainen saari
 - ☐ Elinvoimaisen saaren hallinto
 - ☐ Asumis- ja yhdyskuntapalvelut
 - ☐ Kaavoituspalvelut
 - ☐ Rakennusvalvontapalvelut
 - ☐ Ulkoilu- ja virkistysalueet
 - ☐ Tekniset tukipalvelut
 - ☐ Lämmöntuotantopalvelut

Valtuustoon nähden sitovia erinä ovat seuraavat:

1. Valtuusto
2. Tarkastuslautakunta
3. Keskusvaalilautakunta
4. Kunnanhallitus
5. Tukipalvelut
7. Oppiva saari
8. Elinvoimainen saari

Kunnanhallitusta, Tukipalveluita, Oppiva saari -palveluita ja Elinvoimainen saari -palveluita sitovat sekä ulkoiset että sisäiset tuotot ja kulut bruttoperiaatteen mukaisesti. Kaikilla palvelualueilla henkilöstö- ja henkilösivukulut ovat sitovia omina erinään.

Kunnanhallitusta sitoo bruttoperiaatteen mukaisesti koko kunnan käyttötalousosan toimintatuotot ja toimintakulut omina erinään. Lisäksi kunnanhallituksen tulee vastata, että valtuustoon nähden asetetut toiminnalliset tavoitteet sekä tilikauden tulostavoite toteutuu.

Kunnanjohtajaa sitoo kunnanhallituksen ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omanaan bruttoperiaatteen mukaan sekä Tukipalvelut palveluiden ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omanaan bruttoperiaatteen mukaisesti (Hallintosääntömuutos 2023). Sivistysjohtajaa sitoo oppiva saari palveluiden ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omanaan bruttoperiaatteen mukaisesti. Teknistä johtajaa sitoo Elinvoimainen saari palveluiden ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omanaan bruttoperiaatteen mukaisesti.

Kunnanjohtaja päättää talousarviomuutoksista kunnanhallituksen palveluiden sisällä sekä talousarviomuutoksista Tukipalvelut palveluiden sisällä (Hallintosääntömuutos 2023). Sivistysjohtaja päättää talousarviomuutoksista Oppiva saari palveluiden sisällä. Tekninen johtaja päättää talousarviomuutoksista Elinvoimainen saari palveluiden sisällä. Talousarviomuutoksia ei voida tehdä palvelualueiden sisällä, jos muutokselle ei ole esittää samassa yhteydessä täysikate palvelualueen sisältä. Palvelualueiden talousarviomuutoksilla ei saa olla minkäänlaista vaikutusta koko kunnan vuosikatteeseen.

Talousarvio 2023

Projektit ja hankkeet, jotka ylittävät talousarviovuoden on vietävä valtuuston päätettäväksi. Rahoittajan hyväksymän rahoituspäätöksen jälkeen hanke voidaan käynnistää ja hankkeelle voi syntyä kustannuksia.

4.1 Hintojen muutokset

Talousarvio 2023 sisältää vuoden 2020/2021/2022 maksujen ja taksojen päätökset:

- Kunnanhallitus 8.9.2020 § 199; kaukolämmön hinnan päivitys
- Kunnanhallitus 2.6.2020 § 131; varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen indeksikorotukset
- Kunnanhallitus 7.12.2022 § 270; Hallinnon ja Oppivan saaren asiakasmaksut

4.2 Testamentti- ja lahjoitusvarat

Kunnanvaltuusto hyväksyi testamentti- ja lahjoitusvaroja koskevat periaatteet 15.11.2022 § 62.

Hailuodon kunnan testamentti- ja lahjoitusvaroja käytetään 1) budjettirahoitteisena sekä 2) avustuksina kunnan muuseotoimintaan, opiskelijoiden stipendeihin ja kulttuurillista, sosiaalista ja terveydellistä hyvinvointia edistävään toimintaan.

Testamentti- ja lahjoitusvaroja käytetään ensisijaisesti tarkoituksiin, joihin ei ole mahdollista saada taloudellista tukea lakisääteisen palvelujärjestelmän kautta tai kunnan muuna harkinnanvaraisena avustuksena.

Testamentti- ja lahjoitusvaroista voidaan myöntää avustuksia kuntalaisten viihtyvyyttä ja hyvinvointia edistävään toimintaan. Avustuksia voidaan myöntää myös yhteisölle sekä rekisteröimättömille yhdistyksille hankkeisiin ja tilaisuuksiin.

Testamentti- ja lahjoitusvaroja kohdennetaan vuonna 2023 seuraavasti (Kh 12.12.2022 § 288):

1. Budjettirahoitteisena kotiseutumuseon ja/tai kulttuuritoiminnan kehittämiseen enintään 10 000 €.
2. Avustuksina jaettavaksi varojen sääntöjen mukaiseen toimintaan enintään 10 000 €.

Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa

5. KÄYTTÖTALOUS- JA TULOSLASKELMAOSA

5.1 Hailuodon kunnan elinvoima- ja hyvinvointitehtävät

ELINVOIMATEHTÄVÄT

Kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus

- vastaavat, että kunnan päätökset toteuttavat kuntastrategiaa
- vastaavat kunnan henkilöstöpolitiikasta ja talouden hoidosta

Johtaminen ja hallinnon tukipalvelut

Kuntastrategian ja siitä johdettujen palvelualue- sekä hyvinvointi- ja elinvoimaproessin tavoitteiden ja toimeenpanon ohjaus ja yhteensovittaminen.

Kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamisen edistäminen osana kunnan palvelujen ja elinympäristön suunnittelua, toteuttamista, arviointia.

Sivistys

Tuottaa sivistystoimen peruspalvelut ja kasvattaa kaiken ikäisten kuntalaisten tietoja ja taitoja.

Tavoitteena on kuntalaisten elinolojen parantaminen ja edellytysten luominen kansalaistoiminnalle.

Elinvoima

Kuntalaisten ja yritysten toimintaedellytysten sekä kunnan elinvoimaisuuden varmistaminen laadukkaalla maankäytönsuunnittelulla.

Elinvoimaa lisätään huolehtimalla ympäristön ja infran toimivuudesta ja turvallisuudesta.

Investoinnit

Oikein kohdennetuilla investoinneilla edistetään ja ylläpidetään valittujen elinvoimatavoitteiden toteutumista käytännössä.

HYVINVOINTITEHTÄVÄT

Kaikkien osallisuuden edistäminen, oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti.

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen terveydentilan edistäminen.

Edistää kaiken ikäisten kuntalaisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja elämänhallintaa sekä tarjota monipuolisia kulttuurikokemuksia. Edistää yksilön hyvää arkea, tyytyväisyyttä ja mielekästä elämää.

Liikkumisympäristöjen ylläpito ja liikkumisen lisääminen.

Asiakaspalvelun kehittäminen.

5.2 Määrärahojen sitovuus

Hailuodon kunnan talousarvion 2023 sitovuustaso on palvelualueitaso. Talouden ja toiminnan raportointitaso on tulosalueitaso. Talousarvion sitovuustaso on käyttötaloussosassa palvelualueittain toimintamenot ja toimintatulot. Palkkamenojen ja henkilöstösivukulujen menot ovat erikseen sitovia, niitä ei voi käyttää muiden menojen katteeksi.

Määrärahat palvelualueittain	TP 2021	TA 2022	TA 2023	%	TS 2024	TS 2025
Kunnanvaltuusto						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-23 355	-16 360	-17 153	4,8	-17 153	-17 153
TOIMINTAKATE	-23 355	-16 360	-17 153	4,8	-17 153	-17 153
Tarkastuslautakunta						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-7 391	-7 673	-8 780	14,4	-8 780	-8 780
TOIMINTAKATE	-7 391	-7 673	-8 780	14,4	-8 780	-8 780
Keskusvaalilautakunta						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 500	2 100	3 000	42,9	6 000	6 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 554	-2 544	-3 296	29,6	-6 592	-6 190
TOIMINTAKATE	-5 054	-444	-296	-33,3	-592	-190
Viranomaislautakunta						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-210	-420	-420		-420	-420
TOIMINTAKATE	-210	-420	-420		-420	-420
Kunnanhallitus						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 573 729	1 578 113	1 572 844	-0,3	1 572 844	1 533 494
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 621 640	-1 693 276	-1 671 588	-1,3	-1 676 106	-1 641 363
TOIMINTAKATE	-47 911	-115 163	-98 744	-14,3	-103 262	-107 869
Hallinnon tukipalvelut						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	16 986	14 000	17 442	24,6	17 442	17 442
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-304 822	-307 064	-329 898	7,4	-330 852	-331 824
TOIMINTAKATE	-287 836	-293 064	-312 456	6,6	-313 410	-314 382
Oppiva saari						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	136 022	109 993	150 788	37,1	88 558	90 807
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 078 266	-2 161 432	-2 373 483	9,8	-2 295 648	-2 349 414
TOIMINTAKATE	-1 942 244	-2 051 439	-2 222 695	8,3	-2 207 090	-2 258 607
Elinvoimainen saari						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 273 394	1 318 567	1 246 947	-5,4	1 240 928	1 246 088
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 633 797	-1 520 396	-1 545 965	1,7	-1 481 860	-1 469 746
TOIMINTAKATE	-360 403	-201 829	-299 018	48,2	-240 932	-223 658
Yhteensä						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 001 631	3 022 773	2 991 021	-1,1	2 925 772	2 893 831
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 676 035	-5 709 165	-5 950 583	4,2	-5 817 411	-5 824 890
TOIMINTAKATE	-2 674 404	-2 686 392	-2 959 562	10,2	-2 891 639	-2 931 059

Henkilöstökulut palvelualueittain	TP 2021	TA 2022	TA 2023	%	TS 2024	TS 2025
Kunnanvaltuusto	-13 086	-14 083	-15 060	6,9	-15 060	-15 060
Tarkastuslautakunta	-556	-1 173	-1 630	39,0	-1 630	-1 630
Keskusvaalilautakunta	-5 929	-2 544	-3 296	29,6	-6 592	-5 629
Viranomaislautakunta	-210	-420	-420		-420	-420
Kunnanhallitus	-328 150	-387 510	-327 616	-15,5	-331 764	-305 682
Hallinnon tukipalvelut	-62 980	-56 558	-116 753	106,4	-117 707	-118 679
Oppiva saari	-1 186 708	-1 239 142	-1 316 277	6,2	-1 272 041	-1 294 483
Elinvoimainen saari	-593 323	-681 252	-513 626	-24,6	-523 671	-533 257
Henkilöstökulut yhteensä	-2 190 942	-2 382 682	-2 294 678	-3,7	-2 268 885	-2 274 840

5.3 Toimielinten toiminta ja talous

KUNNANVALTUUSTON TOIMINTA JA TALOUS

Kunnanvaltuuston perustehtävä

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Valtuusto päättää:

- 1) kuntastrategiasta;
- 2) hallintosäännöstä;
- 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
- 6) varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista;
- 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
- 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
- 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
- 10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
- 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- 12) tilintarkastajien valitsemisesta;
- 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
- 14) muista valtuuston päätettäviksi säädettyistä ja määrätyistä asioista.

Kuntastrategian painopisteistä johdetut tavoitteet ja toimenpiteet 2023

Henkilöstöpoliittiset linjaukset jäljellä olevalle valtuustokaudelle 2023-2025 hyväksytty.

Maapoliittinen toteuttamisohjelma (MAPO) hyväksytty.

Elinkeinopoliittikan strategiset linjaukset ja tavoitteet (EPO) hyväksytty.

Hyvinvointisuunnitelman 2023 raportointi hyväksytty.

Kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamisen toteuma 2022 hyväksytty (KunL 410/2015 § 22).

Talouden tunnusluvut

Kunnanvaltuusto	TP 2021	TA 2022	TA 2023	%	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-23 355	-16 360	-17 153	4,8	-17 153	-17 153
TOIMINTAKATE	-23 355	-16 360	-17 153	4,8	-17 153	-17 153

Osallisuus ja vaikuttaminen 2023

Osallistuva budjetointi otetaan käyttöön kaikkien osallisuuden edistämiseksi. Hakuprosessi avataan perus- ja kerta-avustushaun yhteydessä.

Hailuodon kunnan vaikuttamistoimielimet, nuorisovaltuusto ja vanhus- ja vammaisneuvosto, toteuttavat tehtävänsä KunL 410/2015 pykälien 27-29 mukaisesti toimintasääntöön ja toimintasuunnitelmaan perustuen sekä osallistuvat aktiivisesti Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten toimintaan.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS

Tarkastuslautakunnan perustehtävä

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on (KunL 410/2015§ 121):

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Hailuodon kunnan hallintosäännön 39 § mukaan, sen lisäksi mitä kuntalaissa säädetään, tarkastuslautakunnan on:

- 1) seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
- 2) huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa, sekä
- 3) tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin vuosisuunnitelma ja painopisteet

Tarkastuslautakunnan arvioinnin valtuustokautta 2021-2025 koskeva arviointi- ja työsuunnitelma hyväksy ohjeellisenä noudatettavaksi tarkastuslautakunnassa 11.10.2021 § 20.

Talouden tunnusluvut

Tarkastuslautakunta	TP 2021	TA 2022	TA 2023	%	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-7 391	-7 673	-8 780	14,4	-8 780	-8 780
TOIMINTAKATE	-7 391	-7 673	-8 780	14,4	-8 780	-8 780

Osallisuus ja vaikuttaminen 2023

Tarkastuslautakunta edistää osallisuutta ja vaikuttamista

Tiedottamisella

Vuorovaikutuksella kunnan muihin toimielimiin ja kuntakonserniin.

Tarkastuslautakunta on valtuuston alainen toimielin. Sen tehtävät ja asema poikkeavat muista toimielimistä. Tarkastuslautakunnan ensisijainen tehtävä on tuottaa informaatiota valtuustolle.

Toiminnan riskit 2023

Tarkastuslautakunnan toiminnan keskeinen riski perustuu lautakunnan tiedonsaantiin ja vaikuttamismahdollisuuksiin tehtävässään. Tarkastuslautakunnan työn tulee perustua avoimeen sekä saatavilla ja saavutettavissa olevaan oikeelliseen, oikea-aikaiseen, selkeään ja ymmärrettävään tietoon.

VAALIT

Perustehtävä

Vaalien järjestäminen. Vuoden 2023 eduskuntavaalien vaalipäivä on sunnuntai 2.4.2023.

- Ennakkoäänestys kotimaassa: keskiviikosta tiistaihin 22. – 28.3.2023
- Vaalipäivän äänestys: sunnuntai 2.4.2023 klo 9 – 20
- Tulosten vahvistaminen: keskiviikko 5.4.2023.

Talouden tunnusluvut

Keskusvaalilautakunta	TP 2021	TA 2022	TA 2023	%	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 500	2 100	3 000	42,9	6 000	6 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 554	-2 544	-3 296	29,6	-6 592	-6 190
TOIMINTAKATE	-5 054	-444	-296	-33,3	-592	-190

VIRANOMAISLAUTAKUNTA

Perustehtävä

Viranomaislautakunta päättää asioista, jotka tulee käsitellä monijäsenisessä toimielimessä, joka ei voi olla kunnanhallitus.

Talouden tunnusluvut

Viranomaislautakunta	TP 2021	TA 2022	TA 2023	%	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-210	-420	-420		-420	-420
TOIMINTAKATE	-210	-420	-420		-420	-420

KUNNANHALLITUKSEN TOIMINTA JA TALOUS

Kunnanhallituksen perustehtävä

Kuntalain 38 §:n mukaisesti kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallituksen tulee:

- 1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- 2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- 3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- 5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- 6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- 7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kuntastrategian painopisteistä johdetut tavoitteet ja mittarit

Strategiset painopisteet	Tavoitteet	Mittarit
Maapolitiikan tavoitteellinen toteuttaminen ja asukasmäärän kasvu	Maapoliittisen ohjelman (MAPO) pitkäjänteinen ja johdonmukainen toteuttaminen käytännössä Uudet rakennuspaikat ja tontit (asuminen, elinkeinot)	Valmis MAPO-toteuttamissuunnitelma Uusien rakennuspaikkojen ja tonttien määrä Uusien asukkaiden määrän muutos/vuosi Maanhankinnan toteuma Raakamaa hinnoiteltu alueittain MAPO-viestintäsuunnitelman ja markkinoinnin toteuma
Elinkeinopolitiikan tavoitteellinen toteuttaminen	Luodaan Hailuodon elinkeinopolitiikan strategiset linjaukset ja tavoitteet Hailuodon kunnan elinkeinotoimintaa edistävä toimintatapa (elinkeinoystävällisyys, elinkeinoasenteen ja -valmiuksien edistäminen) Kehitysyhtiön perustaminen	Valmis elinkeinostrategia ja toteuttamissuunnitelma 2023 Uudet elinkeinotoimijoiden panostukset Hailuotoon Elinkeinotoimijoiden palautekyselyn tulokset Toteutuneet elinkeinotoimintaa edistävät valmennukset, koulutukset, kokeilut ja pilotit Tavoitteellisesti ja tuloksekkaasti toimiva elinkeinotoimikunta Raportoidut valmistelutoimenpiteet

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Hyvinvointia ja terveyttä edistävän toiminnan toteuttaminen osana kunnan toimintaa ja järjestöyhteistyötä Hailuodon kunnan ja Pohteen hyvinvointialueen ennakkoiva, laadukas toiminnan vuosisuunnittelu ja käytännön toteuttaminen, mkl. yhdyspintatyö Hailuodon kunnan ilmastosuunnitelma Uusi ilmastolaki 423/2022; laki velvoittaa kunnat laatimaan ilmastosuunnitelman yksin tai yhdessä alueen muiden kuntien kanssa vuoden 2023 aikana Hiilineutraalit kunnat, Hinkuverkoston liittyminen	Toteutuneet hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen päivitykset ja raportoinnit Palvelualueiden / tulosityksiköiden toteutunut HYTE-toiminta Kuntalaisten omaehtoisen HYTE-toiminnan toteumat Järjestöjen HYTE-toiminnan kehittyminen / toteuma Vaikuttamistoimielinten toimintakerhomukset Valmis ilmastosuunnitelma Toteuttamissuunnitelma vuodesta 2024 eteenpäin Hailuodon kunta toimii Hinkuverkostossa
---------------------------------------	--	--

Talouden tunnusluvut

Kunnanhallitus	TP 2021	TA 2022	TA 2023	%	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 573 729	1 578 113	1 572 844	-0,3	1 572 844	1 533 494
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 621 640	-1 693 276	-1 671 588	-1,3	-1 676 106	-1 641 363
TOIMINTAKATE	-47 911	-115 163	-98 744	-14,3	-103 262	-107 869

Osallisuus ja vaikuttaminen 2023

Asukkaita kuullaan ennakkoivasti osana kunnan vuosittaista talouden ja toiminnan suunnittelua. Tavoitteena on edistää asukkaiden osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia elinympäristöä ja palveluja koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon sekä edistää yhdessä tekemiseen ja kumppanuuteen perustuvaa toimintakulttuuria.

Kunnan toimielimet, johto ja viranhaltijat huolehtivat, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoa valmisteltavina olevista yleisesti merkittävistä asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun.

Keskeiset talousarviovuoden aikana toteutettavat kuntalaisten kuulemiset ja suora osallistuminen:

Asukkaiden, kunnan henkilöstön sekä päättäjien osallisuutta ja kohtaamisia kehitetään suoran osallistumisen monipuolisilla keinoin

Maapoliittisen ohjelman (MAPO) ensimmäisen julkisen version kommentoinnit

Elinvoima- /elinkeinokehittämisen valmisteluvaiheen suorat osallistumiset ja kyselyt

Osallistuvan budjetoinnin käyttöönotto kaikkien osallisuuden edistämiseksi

Kunnan asukas- ja asiakaskyselyt, kyselyt henkilöstölle ja päättäjille. Kyselyjen tulosten analyysit ja tiedottaminen.

TA2024, TS2025-TS2026 valmistelun kuntalaisten kuuleminen syys-lokakuussa 2023

Toiminnan riskit 2023

Riskienhallinta perustuu Hailuodon kunnan riskienhallintasuunnitelmaan 2023. Kuntakonsernin sisäiset ja ulkoiset riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit. Riskienhallinnan ennakointi ja seuranta toteutetaan vakiintuneesti osana talouden ja toiminnan toteuman seuranta. Riskienhallinnan johtoryhmätyöskentelyä ja dokumentaatiota jatkokehitetään.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa, jonka osa-alueissa vuonna 2023 painotetaan:

- Talous sekä tavoitteiden toteutuminen, tuloksellisuus
- Henkilöstö, johtaminen ja esihenkilötyö; Yhdessä vastuullisesti toimintatavan tavoitteellinen ja konkreettinen edistäminen, kehityskeskustelu -mallin uudistaminen
- Päätösvaikutusten ennakkoarvioinnin toteuttaminen osana perustoimintaa
- Kiinteistöjen salkutuksen toimeenpano; toteuttamissuunnitelma
- Kunnan varautumistyön päivitys YTS:ään perustuen; toteuttaminen osa kunnan perustyötä

HALLINNON TUKIPALVELUJEN TOIMINTA JA TALOUS

Hallinnon tukipalvelujen perustehtävä

Hallinnon tukipalvelujen yleistehtävä on kuntastrategian ja siitä johdettujen palvelualue- sekä hyvinvointi- ja elinvoimaproessin tavoitteiden ja toimeenpanon ohjaus ja yhteensovittaminen. Tehtävänä on myös organisaation uudistumiskyvyn ja osaamisen kehittäminen osana kuntastrategiaprosessia sekä kunnan toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten ennakointi ja seuranta.

Hallinnon tukipalvelut vastaa hallinnon palveluprosesseista. Tukipalveluissa tuotetaan hallinto-, talous-, henkilöstö- ja tietoverkkopalveluja sekä elinkeino- ja kehittämispalveluja. Hallinnon tukipalvelut osallistuu kunnan kehittämistoimintaan, edistää osaltaan kokeilemalla kehittämistä sekä digitalisaatiota.

Hallinnon tukipalveluissa ohjataan ja kehitetään kunnan varautumista sekä varautumis- ja turvallisuussuunnittelua.

Strategian painopiste: Maapoliitiikan tavoitteellinen toteuttaminen ja asukasmäärän kasvu

Hallinnon tukipalvelujen tavoitteet	Hallinnon tukipalvelujen toimenpiteet	Mittarit
Maapoliittisen ohjelman (MAPO) pitkäjänteinen ja johdonmukainen toteuttaminen käytännössä Uudet rakennuspaikat ja tontit (asuminen, elinkeinot)	MAPO-viestintäsuunnitelman ja markkinoinnin toteuttamissuunnitelman laadinta ja käytännön toteutus	MAPO-viestintäsuunnitelman ja markkinoinnin toteuma

Strategian painopiste: Elinkeinopolitiikan tavoitteellinen toteuttaminen

Hallinnon tukipalvelujen tavoitteet	Hallinnon tukipalvelujen toimenpiteet	Mittarit
Luodaan Hailuodon elinkeinopolitiikan strategiset linjaukset ja tavoitteet Hailuodon kunnan elinkeinotoimintaa edistävä toimintatapa (elinkeinoystävällisyys, elinkeinoasenteen ja -valmiuksien edistäminen) Kehitysyhtiön perustaminen	Hailuodon elinkeinostrategian ja toteuttamissuunnitelman 2023 valmistelu sekä täytäntöönpanon käynnistäminen Valmistellaan elinvoimatoimikunnan työn käynnistäminen Toteutetaan elinkeinotoimijoiden vuoden 2023 kyselyt Sisällytetään toteuttamissuunnitelmaan elinkeinostrategian toteuttamissuunnitelmaan elinkeinotoimintaa edistävät valmennukset, koulutukset, kokeilut ja pilotit	Valmis elinkeinostrategia ja toteuttamissuunnitelma 2023 Uudet elinkeinotoimijoiden panostukset Hailuotoon Tavoitteellisesti ja tuloksetkaasti toimiva elinkeinotoimikunta Elinkeinotoimijoiden palautekyselyn tulokset Toteutuneet elinkeinotoimintaa edistävät valmennukset, koulutukset, kokeilut ja pilotit Raportoidut valmistelutoimenpiteet

Strategian painopiste: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hallinnon tukipalvelujen tavoitteet	Hallinnon tukipalvelujen toimenpiteet	Mittarit
Hyvinvointia ja terveyttä edistävän toiminnan toteuttaminen osana kunnan toimintaa ja järjestöyhteistyötä Hailuodon kunnan ja Pohteen hyvinvointialueen ennakoiva, laadukas toiminnan vuosisuunnittelu ja käytännön toteuttaminen, mkl. yhdyspintatyö Hailuodon kunnan ilmastosuunnitelma Uusi ilmastolaki 423/2022 velvoittaa kunnat laatimaan ilmastosuunnitelman yksin tai yhdessä alueen muiden kuntien kanssa vuoden 2023 aikana Hiilineutraalit kunnat, Hinku -verkostoon liittyminen	HYTE-toiminnan koordinointi ja viestintä Hyvinvointisuunnitelman ja laajan hyvinvointikertomuksen laadinta; Järjestötoiminnan aktivointiin ja kehittämiseen osallistuminen Vaikuttamistoimielinten toiminnan kehittämiseen osallistuminen Hailuodon kunnan ilmastosuunnitelman valmistelu Verkostoon liittyminen	Toteutuneet hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen päivitykset ja raportoinnit HYTE-viestinnän toteuma Palvelualueiden, järjestöjen ja kuntalaisten omaehtoinen HYTE-toteuma Vaikuttamistoimielinten toiminnan toteuma Valmis ilmastosuunnitelma (kunta tai seudun kuntien yhteinen) Osallisuus ja toiminta Hinkuverkostossa

Talouden tunnusluvut

Hallinnon tukipalvelut	TP 2021	TA 2022	TA 2023	%	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	16 986	14 000	17 442	24,6	17 442	17 442
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-304 822	-307 064	-329 898	7,4	-330 852	-331 824
TOIMINTAKATE	-287 836	-293 064	-312 456	6,6	-313 410	-314 382

Osallisuus ja vaikuttaminen 2023

Osallisuuden ja vaikuttamisen jatkokehittäminen osana Hailuodon kunnan talouden ja toiminnan suunnittelua.

Kunnan toiminnasta tiedotetaan asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja kunnan järjestämistä palveluista, taloudesta, kunnassa valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa (KunL 410/2015 § 29).

Osallistuvan budjetoinnin käyttöönotto osana kaikkien osallisuuden edistämistä sekä talouden ja toiminnan suunnittelua ja sopeuttamista.

Osallisuuden ja vaikuttamisen toteuman arviointi (toteutettujen kuulemisten ja suorien osallistumisten reaaliaikainen arviointi. Arvioinnit kootaan vuosiarvioinnissa yhdeksi kokonaisuudeksi).

Keskeiset palvelualueen asiat, joissa toteutetaan kuuleminen tai valmisteluvaiheen suora osallistuminen

Asia	Tavoitteet	Toteuttamistapa	Aikataulu	Vastuutaho
Avoimen hallinnon toimintakulttuurin edistäminen	Kunta huolehtii, että asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoa valmisteltavina olevista asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa päätösten valmisteluun (KunL 410/2015 § 29)	Monikanavainen kuntaviestintä Päätösviestintä	Koko vuosi	Kuntaviestintä ja palvelualueiden viestinnästä vastaavat Kunnanjohtaja, viestinnäsuunnittelija
Osallistuva budjetointi	Kuntalaisten ja järjestöjen osallisuusmuotojen kehittäminen ja aktiivisuuden edistäminen	Osallistuvan budjetoinnin menetelmä ja prosessi	Ennen vuoden 2023 perusavustushakua	vapaa-aika, viestintä, hallinto
Hyvinvointia ja terveyttä edistävä toiminta	Kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen, hyten laaja-alainen edistäminen, mkl omaehtoisuus	Soveltuvat eri osallisuusmuodot	Koko vuosi	Hallinto ja palvelualueet
Hailuodon kunnan elinkeinotoimintaa	Elinkeinotoimintaystävällisen kunnan toimintatavan	Kyselyt (mkl, palautekyselyt)	Valmiteluaikataulun mukaisesti	Hallinto

edistävä toimintatapa	kehittäminen yhdessä kuntalaisten ja elinkeinotoimijoiden kanssa			
Hailuodon ilmastosuunnitelma	Kuntalaisten valistaminen ilmasto- ja -työn ruohonjuuritavoitteista sekä kunnan velvoitteesta	Kyselyt, asukastilaisuudet	Valmisteluaikataulun mukaisesti	Hallinto

Osallisuus ja vaikuttaminen Hailuodon kunnan toiminnassa toteutetaan perinteisesti ja/tai sähköisesti. Keskeisiä tapoja ovat keskustelutilaisuudet, yhteissuunnittelu, osallistuvan budjetoinnin menetelmät, kumppanuuspöydät, palvelumuotoilu sekä kyselyt (Kunnanvaltuusto 18.9.2019 § 32). Osallisuusmäärittely: 1) Tieto-osallisuus on kuntalaisten oikeutta tiedon saamiseen ja tuottamiseen. 2) Suunnitteluosallisuus on syvempää kuntaorganisaation ja kuntalaisten välistä valmisteluun liittyvää vuorovaikutusta, kuten esimerkiksi yhteissuunnittelu ja kuntafoorumi. 3) Toimintaosallisuus on kuntalaisten omaa toimintaa tai talkoita elinympäristössään, esim. ympäristön kunnossapitoa tai kunnostusta. 4) Päätösosallisuus on suoraa osallistumista palvelujen tuottamista tai asuinalueita koskeviin päätöksiin (OM 14/2010, 35.)

Toiminnan riskit vuonna 2023

Avoimeen hallintoon ja talouden sopeuttamiseen liittyvät riskit.

Riskit ovat ehkäistävissä avoimen hallinnon toiminnan pelisääntöjen toteuttamisella käytännössä ja ennakoivalla taloudenpidolla. Kuntalaisten ja henkilöstön osallisuuden vahvistamisella kunnan talouden ja toiminnan suunnittelussa.

Kunnan toimintakulttuurin uudistamiseen ja kuntastrategian toiminnallistamiseen liittyvät riskit.

Riskit ovat ehkäistävissä tavoitteellisella avoimen hallinnon edistämällä osana johtamisen ja kunnan perustoiminnan uudistamista.

Päätösvaikutusten ennakkoarviointi

Asia, joka edellyttää päätösvaikutusten ennakkoarviointia	Tunnistetut päätösvaikutusten näkökulmat
Elinkeinostrategia ja toteuttamissuunnitelma	Elinkeinovaikutukset Talousvaikutukset Kuntalaisvaikutukset Ympäristövaikutukset
Investointihankkeet; reitistöjen kehittäminen, Meriteatteri	Talousvaikutukset Elinkeinovaikutukset Ympäristövaikutukset Sosiaaliset vaikutukset Kuntalaisvaikutukset

OPPIVA SAARI -PALVELUALUEEN TOIMINTA JA TALOUS

Oppiva saari- palvelujen tavoitteena on turvata sivistystoimen peruspalvelut: varhaiskasvatus ja esiopetus, perusopetus, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, kansalais- ja musiikkiopistotoiminta, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut. Tavoitteena on edistää kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä, elämänhallintaa, kasvat-
taa tietoja ja taitoja sekä tarjota monipuolisia kulttuurikokemuksia Hailuodon omaleimaisuutta hyödyntäen ja vahvis-
taen.

Oppiva saaren laaja ja monipuolinen hanketoiminta tuo merkittävän määrän lisäpalveluja ja toimintamahdollisuuksia kaikenikäisille hailuotolaisille. Tarkempi kuvaus hankkeista kappaleessa 1.5. Kehittämistoiminta.

Hallinto

Hallinnon tehtävänä on tuottaa arjen palveluiden suunnittelu, toiminta ja lakisääteiset suunnitelmat ja raportoinnit, vastata palvelualueen viestinnästä, talouden suunnittelusta, tavoitteiden asettelusta, seurannasta ja raportoinnista, riskienhallinnasta, henkilöstön rekrytoinnista ja työhyvinvoinnista sekä huolehtia toimintaan osallistuvien turvallisuudesta. Osa hallinnon toimintaa on kunnan sisäinen yhteistyö, yhteistyö kuntalaisten kanssa sekä verkostoituminen ja aktiivinen yhteistyö lähikuntien kanssa, osallistuminen alueellisiin ja valtakunnallisiin sivistyspalveluforumeihin ja kou-
lutuksiin sekä ajantasaisen tiedon ja lakimuutosten tuominen palvelutoiminnan arkikäytänteisiin. Palvelualueesihteerin tehtävänkuvan muutos asiantuntijatehtäväksi, sen kehittäminen ja resurssin laaja-alainen hyödyntäminen palvelualueen eri yksiköissä on edelleen kehittämisen yhtenä painopistealueena uuden palvelualueesihteerin kanssa.

Perusopetuspalvelut

Perusopetuksen palvelut järjestetään voimassa olevan lainsäädännön ja opetussuunnitelman mukaisesti sekä lapsiystävällisen kunnan päätöksenteon pohjalta. Tavoitteena ovat laadukkaat ja korkeatasoiset ajan tasalla olevat palvelut koulutetun ja säännöllisesti koulutuksiin osallistuvan henkilöstön avulla. Perusopetuksen oppilashuollon lakisääteiset, lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia tukevat tavoitteet toteutuvat tulevaisuudessa osin hyvinvointialueen palveluna. Lisäpalveluita, koulun kehittämistyötä, kerhotoimintaa, kansainvälistä yhteistyötä ja poikkeusjärjestelyistä johtuvaa erityistukea, jakotunteja ja lisäopetusta rahoitetaan pääosin hankeavustuksilla ja toteutetaan yhteistyössä kuntalaisten sekä eri yhteistyötahojen mm. kansalaisopiston kanssa.

Nuoriso- ja liikuntapalvelut

Liikuntatoimen tehtävänä on huolehtia liikuntatoiminnan suunnittelusta ja kehittämisestä sekä kunnassa harjoitettavan liikuntatoiminnan tukemisesta. Toiminta-ajatuksena on monipuolisten perusliikuntapalveluiden tarjoaminen kaikille kuntalaisille. Tavoitteena on terve, työkykyinen, monipuolisesti liikuntapalveluja käyttävä kuntalainen. Yhteistyössä yli hallintokuntien, mm. liikuntatiimi, suunnitellaan ja toteutetaan tapahtumia ja tempauksia kaikkien kuntalaisten hyvinvointia ajatellen. Uutena toimintona liikuntatoimessa on yläkoululaisten syysretki uimahalliin ja johonkin toiseen liikunnalliseen aktiviteettiin nuorisotyön viikon aikana.

Nuorisotoimen tehtävänä on luoda edellytyksiä nuorisotoiminnan kehittymiselle, tukea nuorisoyhdistyksiä ja muuta nuorten itsensä järjestämää toimintaa. Nuorisotoimi antaa myös neuvontaa, asiantuntija- ja muuta apua nuorisotoimintaa koskevissa asioissa. Toiminta-ajatuksena ja tavoitteena on nuorten elinolojen parantaminen ja edellytysten luominen nuorten kansalaistoiminnalle sekä myönteisten elämysten tuottaminen lapsille ja nuorille erilaisten toimintojen ja tapahtumien avulla.

Nuorisotilatoiminnasta vastaa ostopalveluna Hailuodon 4H-yhdistys ja yhteistyö nuorisotoimen kanssa on tiivistä. Nuorisotoimesta hoidetaan järjestöyhteistyö sekä järjestöavustukset.

Keväällä 2022 valittiin uusi nuorisovaltuusto, joka aloitti toimintansa elokuussa. Nuorisovaltuusto jatkaa aktiivisemmin paikallisten lasten ja nuorten äänen esiintuojana sekä nuorisotapahtumien järjestäjänä.

Nuorten kesätyöllistämisen organisointi kuuluu nuorisotoimelle. Lisäksi alkamassa on kansainvälinen nuorisovaihto tanskalaisen Ærøn saaren kanssa yhteistyössä Nouseva rannikkoseutu -leaderin kanssa 2022-2024.

Liikunta- ja nuorisotoimintaa on organisoitu yhteistyössä paikallisten järjestöjen, seurakunnan, peruskoulun sekä seurakunnan muiden vapaa-aikatoimien kanssa.

Liikuntamaksuja ei koroteta. Voimassa on nimellinen maksu vuoden 2021 tason mukaisesti. Myöskään joidenkin lähikuntien maksuttomuuskäytäntöä ei toistaiseksi toteuteta perusteena mahdollinen tilojen hukka-tai tyhjäkäyttö.

Kirjastopalvelut

Kirjastopalvelut järjestetään sekä laajalle että pienemmille kohderyhmille nykyaikaisesti ja tehokkaasti, perinteitä kunnioittaen. Seutulainausta, omatoimipalveluja ja etäkirjaston digitaalisia palveluita käytetään kulttuurisisältöjen välittämiseen asiakkaille. Asiakaslähtöisesti toimiva kirjasto vaikuttaa myönteisesti yhteisönsä sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen ja hyvinvointiin. Kirjaston galleriassa järjestetään kuukausittain vaihtuvia taidenäyttelyitä.

Kirjastolle on vuodelle 2023 suunniteltu talousarvioon määräraha pienten lasten alueen uudistamiseksi. Määrärahalla on tarkoitus hankkia uusi/uudet hyllyt kuvakirjoille ja lisätä viihtyvyyttä matolla ja muilla pienillä muutoksilla. Kirjaston kalustoon investoidaan myös tulevinä vuosina, sillä suurin osa kirjaston hyllyistä on vuodelta 1984 ja käyttöikänsä päässä.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut järjestetään pääosin kunnan omana palveluna yhteistyössä koulun, varhaiskasvatuksen, kirjaston, senioripalveluiden sekä vuosittaisten Hailuodossa järjestettävien tapahtumien tapahtumajärjestäjien ja kulttuuri- ja taidealan ammattilaisten kanssa. Kulttuuripalveluihin kuuluu myös kotiseutumuseo Kniivilän toiminta ja kehittämistyö. Kulttuuripalveluiden painopistealueena on kulttuurin saavutettavuus ja tarjonta jokaiselle ikäryhmälle. Kulttuuripalveluiden toiminta on ympärivuotista, joskin kesäkausi on kulttuurin osalta vilkkainta aikaa erilaisten vakiintuneiden tapahtumien myötä ja museon aukiolosta johtuen. Yhteistyötä tehdään paikallisesti, alueellisesti kuin valtakunnallisesti. Kulttuuripalvelut tiedottaa kattavasti kunnan nettisivuilla ja kunnan sosiaalisessa mediassa toiminnastaan sekä osallistaa kuntalaisia muun muassa kyselyiden kautta. Kulttuurisihteeri ja sivistysjohtaja ovat aktiivisesti mukana Oulu2026-kulttuuripääkaupunkityöryhmässä.

Kulttuuripalvelut osallistuu Pohjois-Pohjanmaan liiton Kulttuurikemmo -hankkeeseen 2023, joka käynnistyi 2022. Hankkeen tavoitteet ovat tukea Pohjois-Pohjanmaan kuntia kulttuuripalveluiden laadukkaassa järjestämisessä ja edistää kuntalaisten yhdenvertaisuutta, vahvistaa kulttuurin roolia aluekehittämisessä ja maakunnan elinvoimaisuudessa, rakentaa vahvaa alueellista kulttuurin yhteistyöverkostoa sekä edistää kulttuurin ja luovan alan ammattilaisten toimintaa ja työllistymisedellytyksiä.

Kaupin myllyn siivet ja kantava tukki romahtivat alas myrskytuulessa syyskuussa 2021. Kaupin mylly on kulttuurihistoriallinen rakennus, joka seisoo näkyvällä paikalla Luovontien varrella. Siipien ja kantavan tukin uudelleenrakentaminen vaatii vahvaa perinneosaamista ja uusiminen tehdään kokonaan käsityönä. Tavoitteena on ollut Kaupin myllyn korjaus 2022, joka urakoitsijasta johtuvista syistä siirtyi osittain toteutettavaksi vuodelle 2023. Kulujen osalta tämä merkitsee, että työstä laskutetaan noin puolet 2022 (entisöintityö) ja puolet työstä eli siipien asennusvaihe siirtyy sulan maan aikaan 2023.

Muut opetuspalvelut

Kansalais- ja musiikkiopistotoiminnasta vastaa Vuolle-opisto peruskoulun, kirjaston ja liikuntahallin tiloissa. Kansalaisopisto tarjoaa laajaa ja monipuolista harrastustoimintaa kuntalaisille pääosin koulun tiloissa. Opistovastaavana toimii Mira Talala.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään varhaiskasvatuslain mukaisesti. Tavoitteita ja suunnitelmia ohjaavat Opetushallituksen varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetuksen perusteet ja paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma sekä esiopetussuunnitelma. Hailuodon esiopetus toimii varhaiskasvatuksen alla. Päiväkodissa toimii 3 ryhmää: 1-3 vuotiaiden ryhmä Pikkuluoto, 4-5 –vuotiaiden ryhmä OnnenSaari sekä esiopetusryhmä, joka toimii esiopetusajan koulun esiopetusluokassa. Esikoululaisten täydentävä varhaiskasvatus toteutetaan ensisijaisesti OnnenSaaren ryhmän yhteydessä huomioiden lapsimäärä. Päiväkodin Pikkuluoto ryhmä toimii ympärivuorokautisesti. Tavoitteena on tuottaa laadukasta, lapsia ja lapsuutta arvostavaa varhaiskasvatusta ja esiopetusta.

Päiväkotitoimintaa Onnensaareen sekä Hailuodon koululla esiopetuksen tiloihin on tilattu uusia asianmukaisia esiopetus- ja päiväkotikalusteita syksyllä 2022 ja nämä uudet kalusteet saapuvat esiopetuksen ja päiväkodin käyttöön joulukuussa.

Hailuodon kunnan varhaiskasvatuksessa mietimme Wilma järjestelmän hankkimista varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen sillä useat muut Suomen kaupungit ja kunnat ovat vuonna 2023 luopumassa Wilma järjestelmästä niin varhaiskasvatuksessa kuin perusopetuksessa. Visman ylläpitämässä Wilma järjestelmässä ei voi lähettää liitteitä. Hailuodon kunnan varhaiskasvatuksessa esiopetuksessa ja päivähoidossa yhteydenpito lasten vanhempien kanssa toimii paperisin ja sähköpostiin lähettävin kuukausitiedottein, puheluin, tekstiviestein, sekä osa lasten vanhemmista viestii lapsen mm poissaoloista WhatsAppilla ja puheluin. Tärkein ja ensiarvoisin viestintäkeino varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on vanhempien ja henkilökunnan päivittäiset kohtaamiset ja keskustelut lapsesta. Opetus- ja kulttuuriministeriö on valinnut Hailuodon varhaiskasvatuksen kaksivuotisen esiopetuksen verrokkikunnaksi. Verrokkiryhmään kuuluvat vuonna 2016 syntyneet lapset. Kokeilu alkoi elokuussa 2021.

[illegible]

	Hallinnon tehtävien hoidon turvaaminen ja mittareiden seurannan mukaiset uudelleenjärjestelyt	Työajan kirjaaminen ja seuranta
Joustava palvelutarjonta	Tilojen muunneltavuus ja tarkoituksemukaisuus	Kunnossapitotoimenpiteet: Kirjaston ja koulun kalustomuutokset Päiväkodin kalustotäydennykset Ajanmukainen oppimisympäristö
Yrittäjyyskasvatus	- Perusopetuksen opetussuunnitelman mukainen yrittäjyyskasvatus - Säännölliset yrityskylävierailut vuosittain 6.lk ja 9.lk - Yrittäjävierailut - TET-harjoittelujaksot yksilökohtaisesti eri yrityksissä ja muissa palveluissa vuosiluokilla 7-9 - Yhteistyö 4H-yhdistyksen kanssa: nuorten oman yritystoiminnan tuki ja neuvonta	Opetussuunnitelman toteutuminen Yrityskyläkäynnit Vierailijamäärä TET-harjoittelujaksojen toteutuneet ajankohdat ja harjoittelukohteiden laaja-alaisuus Nuorten yritysten määrä ja toiminta

Strategian painopiste: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Oppiva saari palvelualueen tavoitteet	Oppiva saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Kulttuuripalveluiden turvaaminen ja lisääminen sekä kulttuuriperinnön vaaliminen	- Kulttuurisuunnitelma - Tapahtumatuotanto - Selkeä, eri kohderyhmät tavoittava viestintä - Kulttuurikohteiden kunto, yhteistyö. - Osallisuus kulttuuriverkostoissa: POPKulta, Oulu-Hailuoto2026 ym.	Kulttuurisuunnitelman valmiusaste Tapahtumien säännöllisyys ja jatkuvuus. Viestinnän määrä ja säännöllisyys Museon kehittämistyö jatkuu: pysyväisnäyttelytilan tuottaminen kulttuuriperinnön vaalimiseksi. Verkosto-ym. kokousten määrä
Kirjastopalveluiden vaikuttavuuden lisääminen	- Tapahtumien ja näyttelyiden järjestäminen - Hyvinvointia lukemista edistämällä	Kirjaston kävijä-, lainaus- ja osallistujamäärät Lukupoluilla-hankkeen toiminnot
Liikkumisen lisääminen, Kuntalaisten hyvinvointi	Liikunnalliset tapahtumat ja testauspäivät	Osallistujamäärät esim. senioreiden uimahalliliput, ohjatut liikuntatunnit, kuntosali

	- Hyvinvointiin liittyvät erilaiset tapahtumat, luennot ja tempaukset - Olemassa olevien liikunta- paikkojen parantaminen sekä uusien suunnittelu ja rakentaminen - Hyvinvointi- ja liikuntatiimin toiminnan kehittäminen - Liikuntaneuvonnan ja elintapaohjauksen toiminnan kehittäminen - Uusia liikuntaryhmiä kaikki ikäluokat huomioiden	Liikunnallisen elämäntavan kehittämishankkeen: Luovon ryhtiliike osallistujamäärä Aktiivinen kuntalainen
Luontoliikunnan lisääminen	- Retkien, valinnaisainetarjonnan ja kerhotoiminnan järjestäminen. - Varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä ilta- päiväkerhotoiminnassa metsä ja lähiympäristö oppimisympäristöinä.	Kävijämäärät Osallistujamäärät Toimintapäivät

Talouden tunnusluvut

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	%	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	136 022	109 993	150 788	37,1	88 558	90 807
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 078 266	-2 161 432	-2 373 483	9,8	-2 295 648	-2 349 414
TOIMINTAKATE	-1 942 244	-2 051 439	-2 222 695	8,3	-2 207 090	-2 258 607

Osallisuus ja vaikuttaminen 2023

Varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa järjestetään kotien ja varhaiskasvatuksen/perusopetuksen teema- tapaamisia, vanhempainiltoja sekä kyselyjä. Arjen toiminnassa huomioimme lasten ja nuorten osallisuuden osana toimintakulttuuria. Tarjoamme varhaiskasvatuksen ja koulun arjessa valinnan mahdollisuuksia, mikä tuo lapsille ja nuorille osallisuuden kokemuksen. Osallisuutta tukevat säännölliset varhaiskasvatuskeskustelut, tavoitekeskustelut ja vanhempainvartit koulussa. Säännöllinen kokousrakenne varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja kaikkien sivistystoimijoiden kesken sekä tiimi-, suunnittelu- ja kehityskeskustelut tarjoavat osaltaan henkilöstölle rakentavan vaikuttamiskanavan.

Nuorisovaltuustoa ja oppilaskuntaa kuulemme ja tuemme aktiivisesti osallistumista päätöksenteossa. Nuorisovaltuusto järjestää kyselyjä koululaisille ja nuorisotila Luukulla käyville nuorille, mm. nuorisotilan kehittämisestä sekä viihtyvyyden lisäämisestä.

Keskeiset palvelualueen asiat, joissa toteutetaan kuuleminen tai valmisteluvaiheen suora osallistuminen

Asia	Tavoitteet	Toteuttamistapa	Aikataulu	Vastuutaho
Kirjaston tapahtumatarjonnan lisääminen ja monipuolistaminen	Asiakaslähtöisyyden ja osallisuuden toteuttaminen	Yhteissuunnittelu, -kehittäminen ja -toteuttaminen Asiakaskyselyt, ja haastattelut		Kirjastonhoitaja
Kniivilän museon toiminta	Museon palvelujen kehittäminen ja suunnittaminen kuntalaisille ja vierailijoille	Yhteiskehittäminen Kyselyt, haastattelut	Kesä 2023	Kulttuurisihteeri

Toiminnan riskit 2023

Oppiva saari-palvelualueen riskienhallintasuunnitelmassa ja riskienhallinnan arvioinneissa riskeistä painavimpina ovat nousseet strategisena riskinä haavoittuva henkilöstörakenne ja yllättävät, poikkeukselliset tilanteet. Henkilöstövaje ja sijaisten puute ovat haasteina kaikissa palvelualueen toimintayksiköissä.

Toiminnallisista riskeistä merkittävimpiä ovat infrastruktuurin häiriöt. Lautta on myöhässä tai ei kulje, jolloin päiväkodissa tai koulussa ei ole riittävästi henkilöstöä tai vanhemmat eivät pääse hakemaan lastaan.

Vahinkoriskeistä suurimpia ovat työtapaturmat sekä kuljetuksiin, liikkumiseen ja liikenteeseen liittyvät riskit.

Näiden riskien seurauksina tiivistetysti ovat turvallisuusriskit, taloudelliset seuraukset ja henkilöstön uupuminen. Pandemian vaikutus palvelutarjontaan ja palveluiden sisältöön on edelleen riski ja jonkin verran toimintaa rajoittava tekijä kaikissa Oppiva saaren toiminnoissa.

Päätösvaikutusten ennakkoarviointi

Asia, joka edellyttää päätösvaikutusten ennakkoarviointia	Tunnistetut päätösvaikutusten näkökulmat
Esiopetuksessa oppisopimusopiskelija (31.12.2023 asti) ryhmäkohtaisena avustajana ja päiväkotitoiminnan lastenhoitajana	Varhaiskasvatuspaikkojen ja esiopetuksessa olevien lasten täydentävän varhaiskasvatuksen tarve vuodelle 2023. Tuen tarpeen varmistaminen. Päiväkodin perustehtävien turvaaminen.
Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävän täyttämisen	Varhaiskasvatuspaikkojen ja esiopetuksessa olevien lasten täydentävän varhaiskasvatuksen tarve vuodelle 2023. Tuen tarpeen varmistaminen. Päiväkodin perustehtävien turvaaminen.
Vuorohoidon järjestäminen iltaisin ja viikonloppuisin tarpeen mukaan	Päiväkodin perustehtävien turvaaminen.

ELINVOIMAINEN SAARI -PALVELUALUEEN TOIMINTA JA TALOUS TA2023

Palvelualueen perustehtävä

Palvelualueen perustehtävänä on vahvistaa itsenäisen Hailuodon kunnan teknisiä palveluita ja kehittää niiden toimintaa ja toimintamalleja eri osa-alueilla siten, että eri tulosalueiden alaiset tehtävät ja toimenpiteet voidaan hoitaa omana työnä tai paikallisin ostopalveluin kustannustehokkaasti, mahdollisimman nopeasti, laaja-alaisesti ja laadukkaasti. Elinvoimainen Saari -palvelualue pyrkii osaltaan turvaamaan kunnallisen toimivallan sekä kaavoituksesta että eri lupaprosesseista päätettäessä.

Palvelualueen tavoitteena on asukkaiden ja yritysten toimintaedellytysten sekä kunnan elinvoimaisuuden varmistaminen ja lisäksi kunnan vastuulla olevan ympäristön ja infran turvallisuudesta ja toimivuudesta huolehtiminen.

Hallinto

vastaa koko palvelualueen taloushallinnosta, laskutuksesta, hallintopalveluista, it-palveluista, asuntojen ja huoneistojen sekä maa-alueiden vuokrauksesta ja vuokrasopimusten laatimisesta, markkinointiasioista (asuminen, rakennuspaikat), osoiterekisterin ja avainrekisterin ylläpidosta, kunnan omien rakennusprojektien rakennuttajatehtävistä, palvelualueen hankintojen kilpailutuksesta sekä rakennusinvestointien organisoinnista ja hallinnoinnista. Palvelualueesihteerin nimike vaihtuu vuoden 2023 aikana asiantuntijaksi, muutos on huomioitu palkkakustannuksissa. Kiinteistöpäällikölle TS:n mukainen korotus tehtäväkohtaiseen palkkaan. Koulutusmäärärahaa korotetaan. Palvelualueen hallinnon asiantuntijapalveluihin lisätään rakennusten salkutuskustannuksia -12 000 € vuodelle 2023.

Hankkeet: Osoiteaineiston laatuanalyysin tarkistukset, PRT-päivitys, maapoliittisen ohjelman päivitys.

Asumis- ja yhdyskuntapalvelut

vastaa maa- ja metsätiloista, liikenneväylistä (mm. kaavatiet, yksityisteiden kunnossapidon avustukset), vuokra-asunnoista ja vuokratuista toimitiloista, Marjaniemen rakennuksista, hallintorakennuksista, perusturvarakennuksista, sivistysrakennuksista ja teknisistä rakennuksista. Yksitysteiden talvikunnossapidon avustuksiin varataan -60 000 €. Perusrasparannusavustuksiin varataan -48 000 €. Myytäviksi suunniteltujen rakennusten vuokratulot on laskettu 4-6:lta kuukaudelta.

Kaavoituspalvelut

vastaa kunnan kaavoittajan tehtävistä yleis- ja asemakaavoituksessa sekä maapolitiikassa. Talousarvioon 2023 on sisällytetty Kirkonkylän rakennuskaavan päivitys ja Rantasumpun asemakaavan muutos/laajennus. Kaavoitukseen panostus on kuntastrategian mukaista ja tuo nopeammin uusia myytäviä rakennuspaikkoja markkinoille. Myös rakentamisen luvitus jouhevoituu ja nopeutuu lupaprosessien yksinkertaistumisen kautta.

Hankkeet: Sumpun kaavamuutokset, Nokan kaavamuutos, Kirkonkylän rakennuskaavan päivitys.

Rakennusvalvontapalvelut

vastaa rakennustoiminnan ja rakennetun ympäristön valvonnasta ja ohjauksesta, kaikkien rakentamiseen liittyvien lupien myöntämisestä sekä lupiin liittyvien viranomaiskatselmusten suorittamisesta. It-ohjelmistojen tiliöinnin muutos näkyy rakennusvalvonnan palvelujen ostojen kasvuna.

Ulkoilu- ja virkistysalueet

vastaa satamista ja muista yleisistä alueista, liikunta-alueiden ja niiden rakennelmien sekä muiden ulkoliikuntapaikkojen ylläpidosta. Varataan Hailuodon lentopaikalle Pöllään pintamursketta varten -6 000 €. Petsamon ennallistamishankkeen omarahoitusta -2 000 € ja avustus 7 500 €.

Tekniset tukipalvelut

vastaa kunnan kiinteistöjen isännöinnistä ja kunnossapidosta, kiinteistönhoidosta, käyttäjäpalveluista sekä puhdistus- ja ruokahuollon palveluista. Sote-uudistuksen myötä hyvinvointialueelle siirtyy 2 kokkia ja laitoshoitaja. Palvelualueelle jää siivous- ja ruokahuoltoon esimies, kokki ja 2 siivojaa. Varhaiskasvatuksen ruokahuolto siirtyy Saarenkartanon keittiöltä koulun keittiöllä hoidettavaksi. Tulosalueen tehtäväkuvia ja vastuualueita terävöitetään entisestään. Sisäisen vuokran vuokrasopimukset laaditaan ostopalveluna.

Lämmöntuotantopalvelut

vastaa lämpölaitoksen ja kaukolämpöverkoston hoidosta ja huollosta sekä polttoaineiden hankinnasta ja niiden asianmukaisesta varastoinnista.

Strategian painopiste: Maapolitiikan tavoitteellinen toteuttaminen ja asukasmäärän kasvu

Elinvoimainen saari palvelualueen tavoitteet	Elinvoimainen saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Maankäytön suunnittelun jatkaminen strategisen yleiskaavan ja kuntastrategian periaatteiden mukaisesti.	Kirkonkylän rakennuskaavan päivitys. Rantasumpun kaavamuutos. Rakennuspaikkojen jalostaminen.	Kaavat hyväksyntäkäsittelyyn. Uusia rakennuspaikkoja kunnalle.
Maapoliittisen ohjelman täytäntöönpano.	Sovelletaan maapoliittista ohjelmaa raakamaan hankinnasta rakennuspaikkojen myyntiin tasavertaisella ja kestäväällä tavalla.	Toteutuneet kaupungat, asiakastytyväisyys.

Strategian painopiste: Elinkeinopolitiikan tavoitteellinen toteuttaminen

Elinvoimainen saari palvelualueen tavoitteet	Elinvoimainen saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Mahdollistetaan elinkeinopolitiikan edellytyksiä luomalla maankäytöllisiä mahdollisuuksia yritystoiminnalle.	Kaavoitetaan rakennuspaikkoja yritystoiminnalle.	Uusien yritystonttien määrä.

Strategian painopiste: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Elinvoimainen saari palvelualueen tavoitteet	Elinvoimainen saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Luonnossa liikkumisen lisääminen.	Liikunta-alueiden ja ulkoliikuntapaikkojen ylläpito. Petsamon alueen ennallistamishanke.	Asiakaspalaute. Hankkeen toteutuminen.
Liikkumisen lisääminen.	Yleisten alueiden ja liikunta-alueiden ylläpito.	Asiakaspalaute.
Palveluiden saatavuus.	Huolehditaan siitä, että palvelut ovat kaikkien väestöryhmien saavutettavissa (mm. esteettömyys) ja vuokrahuoneistojen kunnossapidosta. Turvataan palvelutaso mm. lomina porrastamalla.	Asiakaspalaute. Vuokra-asuntojen käyttöaste prosentti.

Talouden tunnusluvut

Selite	TP 2021	TA 2022	TA 2023	%	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 273 394	1 318 567	1 246 947	-5,4	1 240 928	1 246 088
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	1 633 797	-1 520 396	-1 545 965	1,7	-1 481 860	-1 469 746
TOIMINTAKATE	-360 403	-201 829	-299 018	48,2	-233 432	-216 158

Osallisuus ja vaikuttaminen 2023

Elinvoimainen Saari –palvelualue vastaa osaltaan kaavoittamisesta ja maankäytöstä. Kaavaprosessiin kuuluu maankäyttö- ja rakennuslain (=MRL) mukaan laaja osallistaminen ja kuuleminen. Erilaisten työpajojen avulla osallistetaan sidosryhmiä mukaan yhteisiin maankäyttöön liittyviin hankkeisiin, jotka jatkuvat tai käynnistyvät vuoden 2023 aikana. Myös rakennuslupa- ja poikkeamisprosesseissa rajanaapureiden kuuleminen on lain mukaan suoritettava. Tehdyt päätökset annetaan julki lain määrittämässä järjestyksessä.

Palvelualue tiedottaa aktiivisesti palvelualueen ajankohtaisista asioista mm. kotisivujen kautta. Palvelualueen henkilöstön osallisuus toteutuu osastopalavereiden ja laadukkaan tiedottamisen kautta. Kehityskustelujen merkitystä korostetaan edelleen.

Keskeiset palvelualueen asiat, joissa toteutetaan valmisteluvaiheen kuuleminen tai suora osallistuminen:

Asia	Tavoite	Toteuttamistapa	Aikataulu	Vastuutaho
Kaavoitus	Tieto-osallisuuden, suunnitteluosallisuuden ja päätösosallisuuden vahvistaminen. Tiedottamisen ja tiedonhankinnan lisääminen. Eri intressiryhmien vuorovaikutus. Tieto-osallisuuden vahvistaminen, lupapäätösten läpinäkyvyys. Yhdenvertaisuusperiaate.	Lakisääteinen kuuleminen (OAS, luonnosvaihe, ehdotusvaihe, hyväksymisvaihe). Nähtävillä olot, yleisötilaisuudet, työpajat, kyselyt.	1.1.2023 – 31.12.2023	Elinvoimainen Saari -palvelualue, kunnanhallitus.
Rakennusvalvonnan luvat		Kuulemiset, nähtävillä olot.	1.1.2023 – 31.12.2023	Rakennustarkastaja.

Toiminnan riskit 2023

Palvelualueen toimintaympäristön kannalta vuoden 2023 suurimmat riskit kohdistuvat sähkönjakeluun, koronapandemiaan, liikenteeseen sekä veden- ja lämmönjakeluun. Myös laajat tulipalot (metsäpalot, rakennuspalot) ylittävät merkittävän riskin rajan. Vaikutuksiltaan tuntuvin riskinä voidaan pitää epäonnistumisia maankäytön suunnittelussa ja maapolitiikassa, riittämättömiä henkilöstöresursseja, talouden ongelmia, sopimusrikkomuksia, sisäilmaongelmia ja suuria tekniikan ongelmia.

Päätösvaikutusten ennakkoarviointi

Asia, joka edellyttää päätösvaikutusten ennakkoarviointia	Tunnistetut päätösvaikutusten näkökulmat
Maapoliittisen ohjelman päivitys	Hyvän ja tavoitteellisen yhdyskuntarakenteen turvaaminen. Kohtuuhintaisen tonttimaan tarjoamisen edistäminen. Johdonmukaisen, ennustettavan ja pitkäjänteisen maapolitiikan harjoittaminen. Yhdenvertaisuusperiaatteen noudattaminen.

6 TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA						
Ulkoinen	TP 2021	TA 2022	TA 2023	%	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	591 063	534 746	543 942	1,7	545 942	550 942
Maksutuotot	355 039	358 362	69 700	-80,5	71 900	73 770
Tuet ja avustukset	204 673	177 420	165 450	-6,7	96 850	54 500
Vuokratuotot	465 156	456 600	852 060	86,6	850 841	854 001
Muut toimintatuotot	61 085	52 600	300	-99,4	300	300
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 677 016	1 579 728	1 631 452	3,3	1 565 833	1 533 513
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-3 155 776	-3 307 154	-1 847 227	-44,1	-1 826 602	-1 831 213
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-637 879	-658 193	-374 817	-43,1	-370 644	-371 712
Muut henkilösivukulut	-104 306	-129 815	-72 634	-44,0	-71 639	-71 915
Henkilöstökulut yhteensä	-3 897 961	-4 095 162	-2 294 678	-44,0	-2 268 885	-2 274 840
Palvelujen ostot	-3 629 868	-3 405 203	-1 051 412	-69,1	-980 643	-966 498
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 034 580	-872 219	-943 073	8,1	-904 708	-918 548
Avustukset	-216 436	-296 600	-234 900	-20,8	-234 900	-234 900
Vuokrat	-71 969	-72 623	-64 151	-11,7	-65 516	-66 936
Muut toimintakulut	-4 129	-2 551	-2 800	9,8	-2 820	-2 850
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-8 854 943	-8 744 358	-4 591 014	-47,5	-4 457 472	-4 464 572
TOIMINTAKATE	-7 177 927	-7 164 630	-2 959 562	-58,7	-2 891 639	-2 931 059
Verotulot	3 780 218	3 849 000	1 976 000	-48,7	1 953 000	1 985 000
Valtionosuudet	3 749 484	3 920 825	1 477 940	-62,3	1 477 940	1 477 940
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	4 562		4 000		4 000	4 000
Muut rahoitustuotot	3 062		5 386		5 386	5 386
Korkokulut	-14 650	-25 000	-20 000	-20,0	-20 000	-20 000
Muut rahoituskulut	-3 767		-100		-100	-100
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHT.	-10 793	-25 000	-10 714	-57,1	-10 714	-10 714
VIISIKATE	340 982	580 195	483 664	-16,6	528 587	521 167
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-509 848	-557 162	-482 154	-13,5	-468 789	-446 682
TILIKAUDEN TULOS	-168 866	23 033	1 510	-93,4	59 798	74 485
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	92 194		88 327			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-76 672	23 033	89 837	290,0	59 798	74 485

Tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo- ja meno- ja rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin vuosittaisiin kustannuksiin, lainojen korko- ja rahoituskuluihin sekä suunnitelmamukaisiin poistoihin.

Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

Toimintakate osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakatteella osoitetaan, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelutuotteiden myynti- ja maksutuloin.

Vuosikate osoittaa tulo- ja meno- ja rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate kuvaa rahoituksen riittävyyttä.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa (edellisten kausien yli-/alijäämä)

Toimintatuotot

Hailuodon kunnan ulkoisten toimintatuottojen vuodelle 2023 arvioidaan olevan 1 631 452 €. Tuotoissa tapahtuu 3 %:n lisäys edellisen vuoden talousarvioon.

Toimintakulut

Hailuodon kunnan vuoden 2021 ulkoisten toimintakulujen arvioidaan olevan -4 591 014 €. Soteuudistuksen ja hyvinvointialueen 1.1.2023 aloituksen myötä toimintakulut lähes puolittuvat (-47,5%) suhteessa edellisen vuoden talousarvioon. Merkittävimmät kuluerät toimintakuluissa muodostuvat henkilöstökuluista ja palvelujen ostoista.

Henkilöstökulut

Hailuodon kunnan henkilöstökulujen vuonna 2023 arvioidaan olevan -2 294 678 €. Soteuudistuksen ja hyvinvointialueen 1.1.2023 aloituksen myötä toimintakulut laskevat -43,3 % suhteessa edellisen vuoden talousarvioon.

Palkoissa on huomioitu työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset palkankorotukset.

Henkilöstökulut kululajeittain

Henkilöstökulut €	TP 2021	TA 2022	TA 2023	%	TS 2024	TS 2025
Vakainpalkat ja palkkiot	-2 318 375	-2 440 048	-1 330 608	-45,5	-1 376 752	-1 402 021
Sijaisten palkat ja palkkiot	-270 660	-195 748	-80 029	-59,1	-81 444	-81 886
Määräaikaisten palkat ja palkkiot	-185 190	-209 724	-231 809	10,5	-157 827	-134 301
Työllistämistuella palkatut	-20 678	-29 000	-31 900	10,0	-32 451	-33 012
Erilliskorvaukset	-236 950	-250 499	-39 615	-84,2	-40 449	-40 747
Lomarahat	-146 327	-152 559	-88 763	-41,8	-89 406	-92 043
Luottamushenkilöiden palkkiot	-31 958	-36 530	-43 480	19,0	-46 630	-45 050
Kokouspalkkiot	-6 470	-7 620	-7 640	0,3	-7 760	-8 270
Työkorvaukset, tekijänoikeuspalkkiot	-6 758	-2 500	-4 442	77,7	-4 442	-4 442
Muut palkkiot ulkopuolisille	-3 863	-2 500	-3 000	20,0	-3 500	-3 500
Jaksotetut palkat ja palkkiot	38 319					
Sairausvakuutuskorvaukset	32 180	19 574	14 059	-28,2	14 059	14 059
Muut kansaneläkelait.korv.	954					
Palkat ja palkkiot	-3 155 776	-3 307 154	-1 847 227	-44,1	-1 826 602	-1 831 213
KuEl-palkkaperusteinen maksu	-531 048	-565 467	-311 380	-44,9	-307 207	-308 275
KuEl-eläkemenoper. maksu	-104 220	-92 726		-100,0		
KuEl-tasausmaksu			-63 437		-63 437	-63 437
VaEl-maksu	-9 763					
Jaksotetut eläkekulut	7 152					
Eläkekulut	-637 879	-658 193	-374 817	-43,1	-370 644	-371 712
Työnantajan sosiaaliturvamaksu	-48 389	-44 390	-25 569	-42,4	-25 215	-25 316
Työttömyysvakuutusmaksut	-27 961	-62 432	-34 396	-44,9	-33 932	-34 056
Tapaturmavakuutusmaksut	-27 518	-19 709	-10 859	-44,9	-10 709	-10 751
Taloudellinen tuki	-537	-3 284	-1 810	-44,9	-1 783	-1 792
Jaksotetut sosiaalivakuutusmaksut	99					
Muut henkilösivukulut	-104 306	-129 815	-72 634	-44,0	-71 639	-71 915
Henkilöstökulut yhteensä	-3 897 961	-4 095 162	-2 294 678	-44,0	-2 268 885	-2 274 840

Palvelujen ostot (mkl. erikoissairaanhoito)

€	TP 2021	TA 2022	TA 2023	%	TS 2024	TS 2025
Palvelujen ostot	-3 629 868	-3 405 203	-1 051 412	-69,1	-980 643	-966 498
-josta erikoissairaanhoito	-1 413 113	-1 500 000				

Palvelujen ostoon on talousarviossa varattu 1 051 412 €.

Leasing-vastuut 2023

Hankinta	Palvelualue	Hankinta-ajankohta	Kokonaiskustannus €	Vuosisvuokra e/vuosi
KL-kuntahankinnat, rahoitusleasing				
Uusia työkoneita (21 kpl)	Eri palvelualueille	01/2020	18 320	3 890 (36 kk)
Valtuutettujen kannet- tavat	Hallinnon tukipalvelut	10/2021	8 684	1 452 (36 kk)
Valtuutettujen tabletit	Hallinnon tukipalvelut	07/2018	1 313	263 (60 kk)
Siltavaaka	Elinvoimainen saari- palvelualue	09/2018	47 440	6 777 (84 kk)
Viestintä- ja markki- nointisuunnittelijan kannettava tietokone	Hallinnon tukipalvelut	04/2019	1 646	329 (60 kk)
Taloushallinnon tieto- kone	Hallinnon tukipalvelut	10/2019	1 498	499 (36 kk)
Tukirahoitus				
Palvelualueiden moni- toimilaitteet lisälaittei- neen	Hallinnon tukipalvelut Oppiva saari palvelu- alue	1/2017 1/2019	14 500	2 747 (48 kk)

Verotulot

€	TP 2021	TA 2022	TA 2023	%	TS 2024	TS 2025
Kunnan tulovero	3 249 472	3 392 000	1 506 000	-55,6	1 494 000	1 522 000
Kiinteistövero	343 434	333 000	349 000	4,8	349 000	349 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	187 312	124 000	121 000	-2,4	110 000	114 000
Verotulot yhteensä	3 780 218	3 849 000	1 976 000	-48,7	1 953 000	1 985 000

Hailuodon kunnan verotuloksi vuodelle 2023 on arvioitu 1 506 000 €. Verotulojen arviointi on tehty Kuntaliiton veroen-
nustekehikon mukaisesti. Verotuloarvio vuodelle 2022 asukasta kohti laskettuna on 1590 € (vuonna 2022 4035 eu-
roa).

Veroprocentit			
	2021	2022	2023
Tulovero	20,50	20,50	7,86
Kiinteistövero			
yleinen	0,95	0,95	0,95
vakituiset asunnot	0,51	0,51	0,51
muut asuinrakennukset	1,51	1,51	1,51
rakentamattomat rak.p	3,00	3,00	3,00
yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00	0,00
voimalaitokset	3,10	3,10	3,10

Kunnallisvero

Luonnolliset henkilöt ja kuolinpesät suorittavat kunnallisveroa kunnallisverotuksessa verotettavan ansiotulon perusteella kotikunnan tuloveroprosentin mukaan. Kotikunta on se kunta, jossa verovelvollinen on ollut henkikirjoitettuna verovuoden alussa. Pääomatuloista maksetaan vero ainoastaan valtiolle.

Kunnallisvero on suhteellinen vero. Kunnat päättävät vuosittain soveltamansa kunnallisveroprosentin, valtio päättää muista veron määräytymisperusteista ja verovähennyksistä. Tilitettävän kertymän jakaminen veronsaajille perustuu jako-osuuksiin. Jako-osuudet muodostuvat veronsaajaryhmän jako-osuudesta sekä yksittäisen veronsaajan jako-osuudesta. Jako-osuudet ovat verovuosiakohtaisia.

Ansiotuloveroihin liittyvä veronkevennys ei vaikuta kuntien rahoitusasemaan, koska se kompensoidaan valtionosuusjärjestelmässä. Kilpailukyky sopimus laskee kuitenkin työnantajien sosiaalivakuutusmaksuja ja vastaavasti korottaa palkansaajan lakisääteisiä sosiaalivakuutusmaksuja. Tämä rakenteellinen muutos heikentää kuntien tulopohjaa, sillä maksujen korotukset lisäävät palkansaajien verovähennyksiä ja pienentävät siten kuntien veropohjaa. Lakisääteisten maksujen muutoksia ei kompensoida kunnille tuloveroperusteiden tapaan.

Yhteisövero

Kunnille jaetaan osa yhteisöveron tuotosta kuntakohtaisten jako-osuuksien perusteella. Yhteisöveron perusteet, myös veroprosentin, määrää valtio. Kuntasektorin osuutta yhteisöveron tuotosta voidaan säädellä.

Kiinteistövero

Kiinteistövero on yksinomaan paikallistason vero. Kiinteistövero määräytyy kiinteistön verotusarvon ja kunnan päättämän veroprosentin mukaan. Maapohja ja rakennukset verotetaan erikseen. Kunnat vahvistavat vuosittain soveltamansa veroprosentit laissa säädettyjen rajojen puitteissa. Suurin osa kiinteistöverosta kertyy yleisestä kiinteistöverosta ja vakituisten asuinrakennusten kiinteistöverosta.

Valtionosuudet

€	TP 2021	TA 2022	TA 2023	%	TS 2024	TS 2025
Kunnan peruspalv. valtionosuus	3 035 819	3 159 756	1 259 253	-60,1	1 259 253	1 259 253
Opetus- ja kultt. muut valtion	-260 007	-280 443	-235 405	-16,1	-235 405	-235 405
Muut valtionosuudet	494 151	511 843	286 639	-44,0	286 639	286 639
Verotulomen.kompensaatio	479 521	529 669	167 453	-68,4	167 453	167 453
Valtionosuudet yhteensä	3 749 484	3 920 825	1 477 940	-62,3	1 477 940	1 477 940

Hailuodon kunnan valtionosuudeksi vuodelle 2023 on arvioitu 1 477 940 €. Valtionosuuksien arviointi on tehty Kuntaliiton ennakkollista valtionosuuslaskelmaa käyttäen. Valtionosuus asukasta kohti laskettuna on 1561 €.

Lyhyt kuvaus valtionosuusjärjestelmästä

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta kohtuullisella verorasituksella. Tämä toteutetaan tasaamalla kuntien välisiä eroja palvelujen järjestämisen kustannuksissa sekä tulopohjissa. Valtionosuudet ovat osa laajempaa valtionapujen järjestelmää.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettu laki (618/2021) tulee voimaan 1.1.2023. Uuden lain nojalla annettavan valtioneuvoston asetuksen on tarkoitus tulla voimaan samanaikaisesti. Asetus on tarkoitus antaa joulukuun 2022 lopussa sen jälkeen, kun eduskunta on käsitellyt vuoden 2023 talousarvioesitykseen liittyvät, kuntien uusia ja laajenevia tehtäviä koskevat esitykset.

Asetus sisältäisi tarkemmat säännökset kunnan laskennallisten kustannusten ja lisäosien perushinnoista (1 §), syrjäisyyssluvun määräytymisperusteista (2 §), hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosan määräytymisperusteista

(3 § ja liite), kuntien peruspalvelujen hintaindeksistä (4 § ja 8 § 3 mom.), verotuloihin perustuvassa valtionosuuden tasauksessa huomioon otettavista verotuloista (5 § ja 8 § 4 mom), kotikuntakorvausta koskevien tietojen toimittamisesta (6 §) sekä rahoituksen siirtolaskelmien tarkistamisessa huomioon otettavista verotuloista (7 § 2 mom.).

Lisäksi asetukseen sisältyisivät säännökset, joiden perusteella kuntien tilinpäätöksiin sisältyvät, takautuvat palkka-harmonisaatiokustannukset otettaisiin huomioon tarkistettaessa rahoituslaskelmia vuonna 2023 (7 § 1 mom.). Tarkoituksena on, että laskelmissa otetaan huomioon kunnan vuosille 2021 ja 2022 kuluiksi kirjaamat takautuvat palkkaharmonisaatiokustannukset siten, että siirtyvä palkkakustannus vastaa yhden vuoden hyvinvointialueelle siirtyviä palkkakustannuksia.

Tausta

Uusi valtionosuuslaki ja sen perusteella annettava valtioneuvoston asetus ovat osa sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen lainsäädäntökokonaisuutta (HE 241/2020 vp). Asetusluonnosta on jatkovalmisteltu syksyllä 2022 valtiovarainministeriössä yhteistyössä mm. sosiaali- ja terveysministeriön, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen, Tilastokeskuksen ja Suomen Kuntaliiton asiantuntijoiden kanssa. Luonnosta on myös käsitelty rahoitusjaostossa.

Valtionosuudet vuonna 2023

Peruspalvelujen valtionosuus vuonna 2023 on yhteensä noin 2,7 miljardia euroa. Taso on noin 5,2 miljardia euroa pienempi kuin vuonna 2022 varsinaisessa talousarviossa. Muutos johtuu pääosin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksesta, jonka yhteydessä valtionosuutta siirretään 5,36 miljardia euroa hyvinvointialueiden rahoitukseen. Uudistus aiheuttaa myös merkittäviä muutoksia yksittäisten kuntien valtionosuuksiin.

Esitys kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta liittyy esitykseen valtion vuoden 2023 talousarvioksi ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2023.

Vuosikate

Vuoden 2023 talousarviossa vuosikatteen arvioidaan olevan 483 664 €. Vuosikate laskee edellisen vuoden talousarvioon verrattuna 96 531 €. Vuosikate asukasta kohden on 509 €/asukas (vuonna 2022 611 €/asukas).

Rahoitustuotot ja – kulut

Rahoitustuotot ja -kulut arvioidaan toteutuvan vuoden 2021 tilinpäätöksen tasossa (vuonna 2021 10 793 €, TA2023 10 714 €).

Poistot

Investointikulut kirjataan kuluiksi poistoina investoinnin taloudellisena poistoaikana. Poistojen tarkoituksena on kattaa korjausinvestoinnit. Poistot on laskettu kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman (kvalt 23.2.2015 § 9) ja kunnanhallituksen hyväksymien hyödykekohtaisten poistoaikojen (khal 30.3.2015 § 51) mukaisesti.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulokseksi arvioidaan muodostuvan +1510 €.

Investointi- ja rahoitusosa

Tekniset palvelut

Investointiesitykset vuosille 2023-2027

Vuodelle 2023 palvelualueen investointiesityksiä on yhteensä 6 kappaletta, vuodelle 2024 5 kappaletta, vuodelle 2025 4 kappaletta, vuodelle 2026 4 kpl ja vuodelle 2027 2 kpl.

Investointiesitysten arvioidut menot ovat vuodelle 2023 yhteensä -355 000 € ja arvioidut tulot 0 €, vuodelle 2024 yhteensä -320 000 € ja 9 000 €, vuodelle 2025 yhteensä -155 000 € ja 9 750 €, vuodelle 2026 yhteensä -155 000 € ja 9 750 €, sekä vuodelle 2027 yhteensä -50 000 € ja 0 €.

Investointien esittäminen on talouden suunnittelun aikataulutuksen kannalta haasteellista. Talousarvion käsittelyjärjestyksen takia ei käyttötalouden tietoja ja vuosikatetta ole tiedossa investointeja suunniteltaessa.

Vuoden 2023 investointien osalta ohjeena on käytetty vuoden 2022 talousarvion vuosikatetta 506 508 €.

Investoinnit rakennuksiin korottavat niiden sisäistä/ulkoista vuokraa.

Pääomavuokran osuus vuokrasta v. 2023 on 960 305 €.

Rakennusten vuokrien pääomavuokra on määritetty 3 % korolla tekniselle arvolle sekä 2 % korjausvastikkeella jälleenhankinta-arvolle. Näin ollen pääomavuokrasta tulisi vähintään 40 % (n. 384 122 € v. 2023) käyttää korjausvastikkeeseen eli palauttaa rakennusten peruskorjauksiin.

Investoinneista ei kyetä antamaan tarkkaa toteutus- ja valmistumisaikataulua tarjouspyyntö- ja sopimusasioihin liittyvien palvelualueen ulkopuolisten epävarmuustekijöiden vuoksi. Huoneistosaneerauksiin liittyvien investointien aikataulutus ja toteutus ovat riippuvaisia asukasvaihdoksista.

Vuoden 2023 investointiesitykset on priorisoitu Elinvoimainen saari- palvelualueen näkökulmasta.

INVESTOINNIT ELINVOIMAINEN SAARI Talousarvio 2023	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
INVESTOINTITULOT:						
Maatilat ja tontit	15000					
Peruskoulun aurinkopaneelit 2024			9000			
Liikuntahallin aurinkopaneelit 2025				9750		
Kunnantalon aurinkopaneelit 2026					9750	
Yhteensä:	0	0	9000	9750	9750	0
INVESTOINTIMENOT:						
Aineettomat hyödykkeet						
Yhteensä:						
Maa- ja vesialueet						
Maan hankinta 2022-2027	-50000	-50000	-50000	-50000	-50000	-50000
Sunikarin sataman kunnostus 2022	-80000					
Rakennuskaava-alueen katujen saneeraus 2024			-170000			
Yhteensä:	-130000	-50000	-220000	-50000	-50000	-50000
Rakennukset						
Juolukan huoneistosaneeraus 2022-2023	-10000	-15000				
Jäteasema 2023		-200000				
Liikuntahallin vesikaton uusiminen 2021	-24625					
Rt Kentäkulman vesikaton uusiminen ja julkisivujen maalaus 2021	-3070					
Rt Kentäkulman huoneistoremontit 2021-2026	-37000	-30000	-40000	-40000	-40000	
RT Kunnarin huoneistoremontit 2023-2027		-30000	-30000	-30000	-30000	-30000
Ojavilkin huoneistosaneeraus 2023		-30000				
Yhteensä:	-74695	-305000	-40000	-40000	-40000	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Lämpölaitoksen ja Saarenkartanon automaatio 2020	-1564					
Saarenkartanon rakennusautomaation uusiminen 2022	-26000					
Peruskoulun aurinkopaneelit 2024			-60000			
Liikuntahallin aurinkopaneelit 2025				-65000		
Kunnantalon aurinkopaneelit 2026					-65000	
Yhteensä:	-27564	0	-60000	-65000	-65000	0
Koneet ja kalusto						
Koulun ruokalan jakelulinjaston uusiminen 2022	-10000					
Yhteensä:	-10000	0	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	9000	9750	9750	0
Investointimenot	-242259	-355000	-320000	-155000	-155000	-50000
Investointiosa yhteensä	-242259	-355000	-311000	-145250	-145250	-50000

INVESTOINNIT HALLINTO JA JOHTAMINEN	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026	TS2026
INVESTOINTITULOT						
Hailuodon kestävästi uudistuvat retkeilyreitit		35 284	35284			
Hailuodon Meriteatteri		100 000				
INVESTOINTITULOT		135 284	35284			
INVESTOINTIMENOT						
Hailuodon kestävästi uudistuvat retkeilyreitit		50 405	50405			
Hailuodon meriteatteri		120 000				
INVESTOINTIMENOT		170 405	50 405			

INVESTOINNIT OPPIVA SAARI	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026	TS2026
INVESTOINTITULOT						
INVESTOINTIMENOT						
Kaupin tuulimyllyn siipien ja siipitukien rakentaminen		-10 000				
YHTEENSÄ		-10000				
Investointitulot						
Investointimenot		-10000				
Investointiosa yhteensä		-10000				

Koko kunta	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026	TS2027
Investointitulot	0	135 284	44 284	9750	9750	
Investointimenot	-242259	-535 405	-370 405	-155000	-155000	-50 000
Investointiosa yhteensä	-242259	-400 121	-326 121	-145250	-14520	-50 000

Investoinnit 2023-2027

1. Maan hankinta 2022-2027

€	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Tulot	15 000					
Menot	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Netto	-35 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000

Kunnassa on myynnissä vähän rakennuspaikkoja. Hankitaan rakennuspaikkoja ja raakamaata kaavoitettavaksi vuosina 2022-2027. Maa-alueiden hankinta tehdään yhtenäisiä rakennusalueita tavoitellen ja kaavoitusta tukien. Maanmyyntituottoja arvioidaan saatavan myytävistä rakennuspaikoista ja tonteista, joista kirjataan mahdollinen maan tasearvon ja myyntihinnan välinen erotus maa- ja metsätiloihin myyntivoitoksi. Maa-alueiden myynneistä ja hankinnoista päätetään erikseen kunnanhallituksessa.

Toteutuessaan investointi mahdollistaa uusien rakennuspaikkojen kaavoittamisen, joka on välttämätöntä uusien asukkaiden hankkimiseksi. Uusien asukkaiden kautta verotulot kasvavat. Mikäli investointi ei toteudu, on sillä negatiivisia vaikutuksia kunnan väestömäärän kehittymisen ja maankäytön hallinnan kannalta. Määrärahan käytöstä vastaa kunnanjohtaja. Kyseessä investointien vakioesitys, ei erillistä priorisointia.

2. Rakennuskaava-alueen katujen saneeraus 2024

€	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Tulot						
Menot			-170 000			
Netto			-170 000			

Sintantien, Ojakujan ja Metsäkujan asukkaat ovat jättäneet Hailuodon kunnanvaltuustolle, kunnanhallitukselle ja rakennuslautakunnalle kuntalaisaloitteen, joka on päivätty 10.6.2019. Aloitteessa esitetään, että Sintantie päällystetään öljysoralla tai asfaltilla ja sille rakennetaan katuvalaistus. Aloitteessa on 40 nimeä. Kokonaiskustannusarvio on laskettu koko rakennuskaava-alueen kaduille (osa Kaunakaupungintiestä, Sintantie, Ojakuja, Metsäkuja). Toteutuessaan investointi lisää rakennuskaava-alueen viihtyisyyttä ja turvallisuutta ja ylläpitotarve vähenee talvikauden ulkopuolella. Lisäkustannuksia käyttötalouteen aiheuttaa katuvalaistus. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö. Investoinnin poisto aika on 15 v.

3. Juolukan huoneistosaneeraus 2022-2023

€	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Tulot						
Menot	-10 000	-15 000				
Netto	-10 000	-15 000				

Juolukan kolmesta huoneistosta kaksi on osittain saneerattu kesällä 2017. Lisäksi yhden huoneiston pesuhuone saneerataan loppuvuodesta 2022. Saneeraamattoman huoneiston tekninen käyttöikä on tullut täyteen. Vauriot voivat laajentua ja kunnostustarve kasvaa, mikäli saneerausta ei suoriteta ajoissa. Korjausvelka kasvaa, jos investointi ei toteudu. Investointi parantaa asuntojen vetovoimaa ja vuokraamismahdollisuuksia ja on siten kannattava. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö. Investoinnin poisto aika on 30 v. Elinvoimaisen saaren investointipriorisoinnissa sijalla 3.

4. Jäteasema 2023

€	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Tulot						
Menot		-200 000				
Netto		-200 000				

Kiertokaari Oy on esittänyt, että kunta rakentaisi jätteenkäsittelyä varten hallin, jonka Kiertokaari Oy vuokraa kunnalta. Hailuodon kunta on viimeinen Oulun seudun kunnista, jolla ei ole nykyaikaisia asianmukaisia jätteenkäsittelytiloja. Vuokrasopimus tehdään aluksi 10 vuodeksi, jona aikana investointi kuoletetaan, sen jälkeen vuokrasopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana. Investointi on kannattava, sillä 10 vuoden jälkeinen vuokratulo jää täysimääräisenä kunnalle. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö. Investoinnin poistoaika on 20 v. Elinvoimaisen saaren investointipriorisoinnissa sijalla 1.

5. Rt Kentänkulman huoneistoremontit 2021-2026

€	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Tulot						
Menot	-37 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	
Netto	-37 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	

Rivitalo Kentänkulman huoneistot kahta lukuun ottamatta ovat alkuperäisessä kunnossa ja niiden tekninen käyttöikä on tullut täyteen. Huoneistot tulee saneerata perusteellisesti asukasvaihtojen yhteydessä. Vauriot voivat laajentua ja kunnostustarve kasvaa, mikäli saneerausta ei suoriteta ajoissa. Korjausvelka kasvaa, mikäli investointi ei toteudu. Investointi kannattaa, sillä se parantaa asuntojen vetovoimaa ja vuokraamismahdollisuuksia. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö. Investoinnin poistoaika on 30 v. Elinvoimaisen saaren investointipriorisoinnissa sijalla 4.

6. Rt Kunnarin huoneistoremontit 2023-2027

€	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Tulot						
Menot		-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Netto		-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000

Rivitalo Kunnarin huoneistot ovat alkuperäisessä kunnossa ja niiden tekninen käyttöikä on tullut täyteen. Huoneistot tulee saneerata perusteellisesti asukasvaihtojen yhteydessä. Vauriot voivat laajentua ja kunnostustarve kasvaa, mikäli saneerausta ei suoriteta ajoissa. Korjausvelka kasvaa, mikäli investointi ei toteudu. Investointi kannattaa, sillä se parantaa asuntojen vetovoimaa ja vuokraamismahdollisuuksia. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö. Investoinnin poistoaika on 30 v. Elinvoimaisen saaren investointipriorisoinnissa sijalla 5.

7. Ojavilikin huoneistosaneeraus

€	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Tulot						
Menot		-30 000				
Netto		-30 000				

Yksi tukiasunto Ojavilikin huoneistoista on turmeltunut asunnon käyttötavan vuoksi. Asunto on saneerattava asukasvaihdon yhteydessä, sillä saneerauksen viivästyttäminen aiheuttaa riskin rivitalon rakenteille. Investointi on kannattava, sillä se mahdollistaa asunnon vuokraamisen. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö. Investoinnin poistoaika on 30 v. Elinvoimaisen saaren investointipriorisoinnissa sijalla 2.

8. Peruskoulun aurinkopaneelit 2024

€	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Tulot			9 000			
Menot			-60 000			
Netto			-51 000			

Peruskoulun sähkönkulutus on huomattava. Investoimalla koululle aurinkopaneelit, voidaan pienentää sähkönkuluja. Vuotuisesta sähkönkulutuksesta voidaan kattaa ympäristöystävällisesti aurinkoenergialla n. 25%. Hankkeeseen on saatavissa TEM:in energiatukea joka kattaa 15% hankinnasta. Tukipäätös tulee olla voimassa ennen investoinnin käynnistämistä. Vuositasolla sähkötalokustannukset ovat n. -21 000 € ja investoinnin takaisinmaksuaika tämänhetkisinä energian hinnoilla n. 8 v ilman korkovaikutusta. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisensa kiinteistöpäällikkö. Investoinnin poistoaika on 10 v.

9. Liikuntahallin aurinkopaneelit 2025

€	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Tulot				9750		
Menot				-65 000		
Netto				-55 250		

Liikuntahallin sähkönkulutus on huomattava. Investoimalla liikuntahallille aurinkopaneelit, voidaan pienentää sähkönkuluja. Vuotuisesta sähkönkulutuksesta voidaan kattaa ympäristöystävällisesti aurinkoenergialla n. 25%. Hankkeeseen on saatavissa TEM:in energiatukea joka kattaa 15% hankinnasta. Tukipäätös tulee olla voimassa ennen investoinnin käynnistämistä. Vuositasolla sähkötalokustannukset ovat n. -24 000 € ja investoinnin takaisinmaksuaika tämänhetkisinä energian hinnoilla n. 8 v ilman korkovaikutusta. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisensa kiinteistöpäällikkö. Investoinnin poistoaika on 10 v.

10. Kunnantalon aurinkopaneelit 2026

€	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Tulot					9750	
Menot					-65 000	
Netto					-55 250	

Kunnantalon sähkönkulutus on huomattava. Investoimalla kunnantalolle aurinkopaneelit, voidaan pienentää sähkönkuluja. Vuotuisesta sähkönkulutuksesta voidaan kattaa ympäristöystävällisesti aurinkoenergialla n. 25%. Hankkeeseen on saatavissa TEM:in energiatukea joka kattaa 15% hankinnasta. Tukipäätös tulee olla voimassa ennen investoinnin käynnistämistä. Vuositasolla sähkötalokustannukset ovat n. -22 000 € ja investoinnin takaisinmaksuaika tämänhetkisinä energian hinnoilla n. 8 v ilman korkovaikutusta. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisensa kiinteistöpäällikkö. Investoinnin poistoaika on 10 v.

11. Hailuodon kestävästi uudistuvat retkeilyreitit

€	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Tulot		35284	35284			
Menot		-50405	-50405			
Netto		-15121	-15121			

Hankkeessa kehitetään 8,9 km laadukas vaellukseen ja pyöräilyyn soveltuva ympärivuotisen käytön reitti. Reittisuunnitelmassa huomioitu Hailuodon herkkä luonto ja laajat luonnonsuojelualueet. Reitit palvelevat asukkaita, mökkiläisiä ja matkailijoita. Hanke on valmisteltu yhteistyössä Metsähallituksen kanssa. Reittisuunnitelmat on laadittu yhteistyössä sidosryhmien kanssa; maanomistajat paikalliset asukkaat ja elinkeinotoimijat. Hankkeessa kehitetään Hailuodon luontomatkailua. Investoinnin poistoaika on 10 vuotta. Määrärahan käytöstä vastaa kunnanjohtaja.

12. Hailuodon meriteatteri

€	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Tulot		100 000				
Menot		120 000				
Netto		20 000				

Hankkeessa rakennetaan Hailuodon Meriteatterin katsomo- ja tapahtumaympäristö rakenteineen. Rakenteet sisältävät katsomopaikat, yleisö-wc:t ja muut tukipalvelurakenteet (kahvila- ja ateriapalvelut, säilytyksen) sekä pysäköintialueet, tapahtuma-alueen rajaamisen ja tarvittavien liittymien rakentamisen. Hankkeessa kehitetään kokonaisvaltaisesti Hailuodon elinkeinotoimintaa ja erityisesti kulttuurimatkailua. Investoinnin poistoaika on 10 vuotta. Määrärahan käytöstä vastaa kunnanjohtaja.

13. Kaupin tuulimyllyn siipien ja siipitukin rakentaminen

€	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026	TS2027
Tulot						
Menot	-10 000	-10 000				
Netto	-10 000	-10 000				

Investoinnilla rakennetaan uudet tuulimyllyn siivet ja korvataan lahonnut siipitukki. Kaupin myllyn siivet romahtivat alas myrskytuulella syyskuussa 2021. Siivet eivät ole entisöitävissä, vaan ne pitää rakentaa perinneosaamisella kokonaan uudestaan. Samoin on uusittava siipitukki. Työ on kokemusta vaativaa käsityötä ja tarvittava puumateriaali on hankittava myös. Kaupin mylly näkyy "käyntikorttina" Luovontielle ja on yksi saaren harvoista jäljellä olevista vanhoista tuulimyllyistä, jonka säilyttäminen on tärkeää ennen kaikkea kulttuurihistoriallisista syistä. Investointihanke ei toteutunut kokonaan vuonna 2022 vaan siirtyy urakoitsijasta johtuvista syistä osittain toteutettavaksi vuodelle 2023. Kulujen osalta tämä merkitsee, että työstä laskutetaan noin puolet 2022 (entisöintityö) ja puolet työstä eli siipien asennusvaihe siirtyy sulan maan aikaan 2023. Investoinnista puolet esitetään toteutettavaksi vuonna 2023. Määrärahan käytöstä vastaa sivistysjohtaja.

8 RAHOITUSLASKELMA

Rahoituslaskelma €	TP 2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Toiminnan rahavirta	281 398	580 195	483 664	528 587	521 167
Vuosikate	340 966	580 195	483 664	528 587	521 167
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-59568				
Investointien rahavirta	-298 243	-306 405	-400 121	-296 121	-145 250
Investointimenot	-382 663	-333 905	-535 405	-370 405	-185 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin		27 500	135 284	44 284	9 750
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	84 420				
Toiminnan ja investointien rahavirta	-16 845	273 790	83 543	202 666	345 917
Rahoituksen rahavirta	-15 922	-345 922	922	-320 922	-320 922
<i>Antolainauksen muutokset</i>	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
<i>Lainakannan muutokset</i>	-35 922	-365 922	19 078	-345 922	-345 922
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	300 000		400 000	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-335 922	-365 922	-380 922	-345 422	-340 422
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0
<i>Oman pääoman muutokset</i>	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-32 767	-72 132	122 621	-122 756	50 495

Rahoituslaskelmaan kootaan tuloslaskelma- ja investointiosan tuottojen ja kulujen aiheuttama rahavirta. Lisäksi rahoituslaskelmaan merkitään lainakannan muutokset.

Toiminnan rahavirta osoittaa budjetoidun tulorahoituksen määrän, joka on tilivuotena käytettävissä investointien rahoittamiseen, pääomasijoituksiin ja pääoman palautuksiin sekä maksuvalmiuden vahvistamiseen.

Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoittojen erotuksesta.

Hailuodon kunnan lainamäärä vuoden 2023 loppuun on 2382 €/asukas (vuonna 2022 = 2667 €/asukas).

Tytäryhteisöt

9 HAILUODON VESIHUOLTO OY

Yhtiön perustehtävä

Yhtiön perustehtävänä on toimittaa asiakkailleen laatuvaatimukset täyttävää talousvettä keskeytyksettä. Yhtiön toisena perustehtävänä on varmistaa keskeytyksetön talousjätevesien pois johtaminen kiinteistöiltä viemäröintiin liittyneille asiakkailleen ja edelleen mantereelle. Yhtiön tehtävänä on laitoksen teknisen toimintakyvyn ylläpito myös poikkeustilanteissa ja tätä työtä tehdään yhdessä kunnan, viranomaisten, asiantuntijaorganisaatioiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Marjaniemen alueelle tulevan uuden vedenottamohankkeen toteutuminen lisää huoltovarmuutta ja varmistaa raakaveden riittävyyden kaikissa tilanteissa.

Yhtiön tavoitteet

Talous- ja investointisuunnitelma vuodelle 2023

Yhtiön taloudellisena tavoitteena on yhtiöjärjestyksen mukaan nollatulos (Yhtiö on voittoa tavoittelematon yksikkö). Vuoden 2023 talousarviossa yhtiön liikevoitoksi on arvioitu 9707 €.

Liikevaihdon on arvioitu olevan noin 3 050 500 € vuonna 2023. Marjaniemen pohjavesihanke edellyttää vielä 150 000 euron rahoitusta.

Toiminnan kehittäminen ja tulevaisuus

Vesihuoltolaitosten valvontaviranomaisia ovat ympäristöasioissa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja terveydensuojeluasioissa kunnan terveydensuojeluviranomainen.

Terveydensuojeluviranomainen valvoo laitoksen toimittaman talousveden ja laitoksen hankkiman raakaveden laatua laitospaikoittaisen vahvistetun valvontatutkimusohjelman mukaisesti.

Pohjavesien pinnankorkeuden tarkkailu on suoritettu ympäristöluvan tarkkailuohjelman mukaisesti Hyypän pohjavesialueella.

Yhtiön tavoitteena on toimittaa asiakkailleen laatuvaatimukset täyttävää talousvettä keskeytyksettä. Yhtiön tavoitteena on varmistaa keskeytyksetön talousjätevesien pois johtaminen kiinteistöiltä viemäröintiin liittyneille asiakkailleen ja edelleen mantereelle. Yhtiön tavoitteena on laitoksen teknisen toimintakyvyn ylläpito myös poikkeustilanteissa ja tätä työtä tehdään yhdessä kunnan ja viranomaisten ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Marjaniemen alueelle tulevan uuden vedenottamohankkeen toteutuminen lähivuosina lisää huoltovarmuutta ja varmistaa raakaveden saannin pohjavesistä.

Toiminnalliset tavoitteet ja Ojakylän vedenottamon tilanne

Hailuodon Vesihuolto Oy:lle tilikausi 2022 on yhtiön viideskymmenesseitsemäs. Vuonna 2006 otettiin käyttöön uusi paineviemäröintijärjestelmä, jonka avulla talousjätevedet johdetaan puhdistettavaksi Lakeuden keskuspuhdistamoon Kempeleeseen. Viemäröintijärjestelmä mahdollistaa talousjätevesien keräilyä laajalta alueelta saaresta. Jousitavasti toteutettavissa oleva vesihuoltajärjestelmä mahdollistaa uusien rakennusten sijoittelun vesihuollon osalta vapaasti ja tämä helpottaa uusien asuntojen ja asuinalueiden toteuttamista Hailuodossa.

Oulun seudun ympäristötoimen 19.9.2022 Ojakylän vedenottamolle tehdyssä tarkastuksessa ottamon toiminnan yleiset edellytykset ovat vaatimusten mukaiset. Laitoksella on voimassa oleva vuonna 2019 laadittu varautumis-

suunnitelma, jonka yhteenveto puuttuu laitoksen nettisivuilta. Desinfointilaitteiden toimivuus on testattava säännöllisesti. Valvontatutkimusohjelma on päivitettävänä konsulttitoimistolla. Huuhteluveden laaduntarkkailua varten on asennettava näytteenottohana tarkoituksenmukaiseen paikkaan laitoksella. Talousveden laatu täyttää vaatimukset. Raakavedenotannot ovat asianmukaisessa kunnossa. Pohjavedenoton toimintaympäristössä on vähäisiä korjaustarpeita. Ojajälkivedenotannon alavesisäiliön kansien kunto on tarkistettava ja tarvittaessa tehtävä korjaustoimenpiteet.

Yleistä

Raportointikaudella Hailuodon Vesihuolto Oy on toimittanut kuluttajille talousvettä kuluttajille jatkuvasti ja talousvesi on täyttänyt sille asetetut laatusuositukset ja laatuvaatimukset. Vesianalyysien perusteella ei ole huomautettavaa. Verkostoon pumpatun veden rautapitoisuudet ovat täyttäneet talousvesiasetuksen laatusuositukset <200 µg/l. Sähkökatkoihin on varauduttu omavoimaisella generaattorilla, jolloin veden hankinta, prosessi ja jakelu ovat riippumattomia ulkoisesta sähköverkosta. Jätevesiviemäröinti on toiminut runkoviemärien osalta moitteettomasti ja vesi on toimitettu Lakeuden keskuspuhdistamolle puhdistettavaksi.

Koronaepidemian ja maailmatilanteen vaikutus

Koronavirus ei aiheuta vesiepidemiaa, eikä se leviä vedessä. Sisäasiain ministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö ovat antaneet vesilaitoksille omat toimintaohjeensa koronaepidemian aikana toimimiseksi. Tärkeimpiä kohtia on yleisen toimintavalmiuden ja tarkkailun tehostaminen vesilaitoksilla. Asianmukaisten hengityssuojainten ja muiden suojainten käyttö, etenkin jätevesikaivojen ja putkistojen huolto- ja korjaustöissä. Yhteistyö alueen muiden vesilaitosten kanssa tilanteen vaatimalla tavalla. Lopuksi niiden yleisohjeiden ja määräysten noudattaminen mitä terveystoimikset kulloinkin antavat ja asettavat.

Ukrainan sota ja maailman taloustilanteen vaikutus on näkynyt vesilaitoksen hankinnoissa sekä palveluiden, että tarvikkeiden hinnat ovat nousseet ja tarvikkeiden toimitusajat ovat pidempiä kuin aiemmin. Lisäksi yhtiön taloutta rasittaa omarahoitteisesti eteenpäin viety Marjaniemen uuden vedenotannon rakentamishanke.

Yhtiön hallinto

Hallitus on keskuudestaan valinnut Sanna Sipilän yhtiön hallituksen puheenjohtajaksi ja Paavo Sipilän yhtiön hallituksen varapuheenjohtajaksi.

Tiedottaminen

Vesihuollon uusien internet-sivujen kautta tapahtuva tiedonvaihto ja asiointi sekä tiedottaminen on parantanut laitoksen näkyvyyttä, tiedottaminen tapahtuu jouhevasti ja asiakaspalvelu on parantunut. Esimerkiksi mittarilukemat voi ilmoittaa verkkosivujen kautta, liittymätilauksia voi hoitaa verkkosivujen kautta ja häiriötilanne tiedotteet näkyvät kaikille mobiililaitteissa ja tietokoneella. Sivuston alusta on erityisesti mobiililaitteiden käyttöön soveltuva.

Marjaniemen pohjavesihanke

Hallituksen päätösten mukaisesti Marjaniemen pohjavesihanketta on viety eteenpäin. Hankkeen on päätöksen mukaan oltava valmis vuoden 2023 loppuun mennessä. Hankkeeseen on käytetty rahaa nyt noin 250 000 € ja sen loppuun saattamiseen tarvitaan vielä noin 150 000 €. Hanke valmistuu vuoden 2023 loppuun mennessä eikä sitä sidota enää esimerkiksi Hailuodon ja mantereiden välisen kiinteän tieyhteyden kanssa aikataulullisesti yhteen.

Viranomaisyhteistyö

Hailuodon Vesihuolto Oy:n riskienhallinta- ja varautumissuunnitelma on valmistunut edellisvuonna ja se lähetetty viranomaisille hyväksyttäväksi. Riskienhallinta suunnitelmaan liittyen pohjavedenoton tarkkailusuunnitelma on päivitetty, jotta asiakirjat ovat yhtenevät ja tämä työ on aloitettu.

Yhtiön hallinto

Sanna Sipilä, pj.
Paavo Sipola, vpj.
Markku Ketola
Leena Luoma-aho
Ossi Suomela
varajäsenet: Leo Sauvola ja Raija Tuhkanen

Hailuodon kunnan konsernijaosto 16.11.2022 § 2 päätti Hailuodon Vesihuolto Oy:lle vuodelle 2023 seuraavat tavoitteet:

- Hailuodon Vesihuolto Oy:n tulee tavoitella vähintään nollatulosta vuonna 2023
- Yhtiön varautumissuunnittelun ja -työn aktiivinen toteuttaminen osana Hailuodon kunnan varautumistyötä
- Yhtiön kustannushallinta; sähkönkulutuksen kustannusten hallinta uusilla ratkaisuilla, esim. aurinkopaneelit
- Yhtiön sähköisen asioinnin edistäminen tavoitteellisella asiakasviestinnällä
- Kulutuksen seuranta/perinteinen mittarinlukukortti; ohjeistetaan asiakkaita siirtymään sähköiseen asiointiin.